

D R A U G A S MOKSLAS MENAS LITERATŪRA

ANTROJI DALIS / 1967 METAI, GEGUZĖS MĖNESIO 6 D. / MAY 6, 1967 / PART TWO NR. 106 (18)

TAUTINĖS OPEROS KELIAS

Nuo Weberio "Laisvojo šaulio" iki Karnavičiaus "Gražinos"

Artėjant mūsų tautinės Jurgio Karnavičiaus operos "Gražinos" spektakliams, pažūrėkime aplamai į tautinės operos istorinį vystymosi kelią.

Tautinė opera pasireiškė romantizmo laikotarpiu, devynioliktojo šimtmečio pradžioje. Romantizmo kompozitoriai pradėjo ryškinti bei išreikšti savo tautos charakteringiausias muzikos bruožus. O šiems bruožams išskirti buvo dvi priežastys: viena — per daug Vakarų Europoje įsigalėjęs ir atsibodęs, taip vadinamas, itališkos operos stilius, antra — tuometinis tautų noras išsivaduoti iš svetimų rankų ir tapti nepriklausomomis valstybėmis. Nors ir anksčiau kai kurių kompozitorių muzikos kūriniuose randame įpintas liaudies dainų ar šokių melodijas, tačiau dabar (devynioliktojo šimtmečio pabaigoje) jos turi visai kitą paskirtį.

Pirmasis kompozitorius, kuris išėjo į kovą prieš itališką operą, buvo vokiečių romantiškas Carl Maria von Weber (1786—1826). Parašydamas operą "Der Freischütz" — "Laisvasis šaulys" (1821 m.), Weber išliko tada kaip vienas iš pirmųjų vokiečių muzikos kūrėjų. Šiai operai kompozitorius pasirinko veikėjus iš vokiškosios literatūros, iš viduramžių legendų ir pasakų pasaulio, perpinto antgamtiniais elementais, gėrio ir pikto kova. Weber, pasinaudamas liaudies melodijomis, sukuria savo originalią muziką, išreiškdamas tipiską vokiečių muzikos charakterį. Nors "Der Freischütz" tampa grynai tautine opera tiek savo turiniu, tiek savo muzika, tačiau turi labai didelį pasisekimą ne tik tautinėje tautoje, bet taip pat ir už jos sienų. O vokiečiuose šios operos gyva muzika, paprastos melodijos chorai vėl yra virtę liaudies dainomis.

Didelis Weberio gerbėjas, net sekėjas buvo ir gigantiškas vokiečių kompozitorius Richard Wagner (1813—1883). Nors Wagneris, taip pat kaip ir Weberis, savo muzikinės dramoms libretus rašė, pasinaudamas vokiečių tautine literatūra, ir nors jo muzika turi "vokišką" charakterį, tačiau jo operos nėra tautinės. Čia jo mitologiniai ir legendariniai veikėjai su visais antgamtiniais elementais Wagneriui tampa tikrai priemonė išreikšti savo simbolines, filosofines idėjas. Šios, jo pasirinktos idėjos

SAULĖ JAUTOKAITĖ

yra: garbė, kerštas, neapykanta, atgaila, viltis, o ypač jo pamėgtas meilės ir pasiaukojimo motyvas. Visa tai, paties Wagnerio žodžiais tariant, yra amžina ir tinka visiems laikams ir visiems žmonėms. Šio kompozitoriaus muzikos kūrinių yra nepaprastai ilgi, sunkūs, daug reikalaujantys iš klausytojo, yra, pilna to žodžio prasme, vagnieriški.

Bet, tur būt, tipiškiausios tautinės operos yra subrendusios Rytų Europoje. Daugiausia jų randame Rusijos muzikos kataloguose. Pirmieji ir jau dėmesio verti jų kompozitoriai buvo: Michail Glinka (1804—1857) su savo operomis "Gyvenimas carui" (1836), "Ruslanas ir Ludmila" (1842), Aleksandr Borodina (1833—1887) parašęs "Princ Igorį" (1890), Rimskij-Korsakov (1844—1908) sukūręs "Snieguolę" (1882) ir "Sadko" (1898), ir pats reikšmingiausias rusiškos tautinės operos kūrėjas Modest Mussorgskij (1839—1881) parašęs garsųjį "Borisą Godunovą" (1874). Šių kompozitorių visos operos, kaip taisyklė, yra pagrįstos rusiškos istorijos faktais arba pasakos pasauliu. Jos yra tautinės tiek savo turiniu, tiek savo muzika. Tautinė muzika, pagrįsta liaudies melodijomis, išreiškia visos tautos vergus, skriaudas, viltis. Ir šių žmonių vargams išreikšti jų operų pagrindinis veikėjas yra choras, vaizduojantis Rusijos liaudį, susidedančią iš moterų, vyrų ir vaikų. Kompozitorius Piotr Čaikovskij (1840—1893), išsivadavęs iš rusiškumo, buvo įtakojamas Vakarų Europos romantiškos tradicijos.

Tautinių operų randame ne

tik plačiojoje Rusijoje, bet taip pat ir mažosiose Europos tautose. Viena iš tų tautų yra čekai su savo pranašiais kompozitoriais Bedrich Smetana (1824—1884) ir Antonin Dvořak (1841—1904). Čekų pati žinomiausia tautinė opera yra Smetanos "Parduotoji nuotaka" (1866). Ši tautinė opera, pilna pokštų, sąmojaus, linksma, išryškinanti ir pabrėžianti čekų liaudies gyvenimą, čekų papročius, kalbą, kostiumus, šokius, sukelia žiūrovuose tautinius, patriotinius jausmus. Panašiai atsitinka ir su lenkų kompozitoriaus Stanisław Moniuszko (1819—1872) pirmąja tautine opera "Halka" (1854).

Ispanų tautinės operos, taip vadinamos zarzuela, skiriasi nuo kitų europiečių tautinių operų tuo, kad jose solo dainos yra sujungiamos rečituojamais dialogais. O ispanų tautinės operos (Nukelta į 2 psl.)

M. E. Andrioli (1836—1893) Gražina veda lietuvių kariuomenę kovon.

GILINUOSI Į VISŲ TAUTŲ LIAUDIES MENĄ

Pasikalbėjimas su dailininku Vytautu Ignu jo parodos Chicagoje proga

Rytoj, sekmadienį, gegužės mėn. 7 d. 3 val. p. p. "Chicago Savings and Loan Association" meno galerijoje, 6245 So. Western Ave., atidaroma dailininko Vytauto Igno paroda, kuri tęsis iki kito sekmadienio, gegužės mėn. 14 d. Parodos rengėjai — Korp! Gintaras.

Dail. Vyt. Ignas yra vienas iš ryškiausių vidurinės kartos lietuvių dailininkų, subrandinęs ir išvystęs savitą stilių, kuriame apjungiamos, kaip atrodo, kone priešingybės. Pasak "Philadelphia Bulletin" meno kritiko, Vyt. Igno menas kartu nau-

jas ir figūratyvinis, modernus ir dekoratyvus. O Pablo Picasso reprezentantas, garsusis meno meno galerijoje, 6245 So. Western Ave., atidaroma dailininko Vytauto Igno paroda, kuri tęsis iki kito sekmadienio, gegužės mėn. 14 d. Parodos rengėjai — Korp! Gintaras.

Paskutinė dail. Igno paroda Chicagoje buvo prieš penkerius metus. Po to netrukus dail. Ignas apledo Clevelandą ir įsikūrė New York'e. Tada kreiplamės į dailininką su klausimais apie laiko linijas, gyvenimą New York'e, meno naujienas, jo paties kūrybą ir šią neeilinę parodą.

— Jau penkeri metai, kai Jūs gyvenate New York'e, taip vadinamoje, pasaulio meno sostinėje, ir taip pat jau pora metų, kai surizikavote skirti visą laiką kūrybai. Kokį pasiekti rezultatai?

— Išitinkinau, kad Amerikoje menininkai turėtų gyventi tik New York'e. Čia galerijų pasaulis, gyvenimas irgi daug gyvenimo ir jvairnesnis, negu kituose miestuose. Pavyzdžiui New York'e meno judėjimas net nelygintinas su Clevelandu. Tačiau New York'e pragyvenimas brangesnis, konkurencija daug aštresnė, ateitis neaiškesnė. Vis dėlto New York'e greičiau išdrįsi gyventi pagal savo meninį pašaukimą. Todėl ir nutariau mesti nuolatinį 8 valandų dieninį darbą, nutariau išsivaduoti vien iš sekmadieninės tapybos, ir, galą su galu vos tik suveddamas ar nesuveddamas, atsidėjau vien kūrybai.

Rezultatai yra tokie, kad padariau daug darbų. Šalia aliejaus ir grafikos pradėjau vartoti maišytą techniką. Taigi aktyviai įsijungiau į čionykštį meno judėjimą. Esu trijų galerijų nuolatinis narys ir dar tariausi su ketvirta. Aliejaus ir mišrios technikos darbai yra Galerijon-

ternationale, 1095 Madison Avenue, New York, N. Y. Grafikos darbai išstatyti garsioje The Print Club, 1614 Latimer Street, Philadelphia, Pa. Mišrios technikos darbai eksponuojami Olympia Gallery, Washington, D. C. Gi pasitarimai vyksta su Gordon Woodside Gallery, Seattle, Washington, turinčia skyrių ir San Francisco, California. Pastaroji galerija domisi išimtinai tapyba.

Per tuos 5 metus turėjau 3 (Nukelta į 3 psl.)

Kertinė Paraštė

POLITIKAI IR ŠOKĖJOS

Amerikietiškoj visuomenėj, jeigu jau kalbama apie politiką ir šokėjas, tai reiškia kažką pikantiško, tai tuoj rišama su pinigų cirkuliacija ar kitais, nelabai sklandžiais reikalais, kurių ne vienas jau nuaidėjo metų bėgyje amerikiečių, o ir mūsų spaudoj. Tačiau lietuviškame gyvenime tai reiškia visai ką kita, dažniausiai tai reiškia laimėjimą Lietuvos atžvilgiu. Mūsų šokėjų ir ansamblių nuotraukos su amerikiečių senatoriais, merais ir kongreso nariais yra ne retas atvejis. Daug tačiau retesnis atvejis yra mūsų politikų nuotraukos amerikiečių laikraščiuose. Jeigu jau mūsų politikai ir nusifotografuoja su amerikiečių žymybėmis, tai tos nuotraukos ir lieka tik lietuvių spaudoje. Šitaip yra įvykę ne kartą. Apie mūsų kultūros ir politikos santykius bei laimėjimus jau esame kalbėję, ir čia nebereiktų šnekėti, jei ne dr. K. Bobelio "Drauge" balandžio 14 d. aprašytas įvykis Washington'e. Dr. K. Bobelis straipsnyje rašo:

"Gi visai kraštutinis buvo pasirodymas mūsų vietinio senatoriaus Percy. Jis atsisakė su lietuvių delegacija kalbėti, nusifotografuoti ir delegacijos vadovui A. Rudžiui pasakė, kad, jeigu jis ką turi jam naujo pasakyti, tegul paduoda raštą jo raštinėj, pasakė "I am sorry", apsisuko ir nuėjo. Aš gal nesuklysiu pasakydamas, kad apie 80% ar daugiau Illinois lietuvių už jį balsavo. Jis savo priešrinkiminės kalbos buvo mūsų reikalams labai jautrus ir artimas. Visi matė-

me, kaip jis dalyvavo Jaunimo kongrese ir Dainų šventėje ir kokias ovacijas jam kėlė lietuviai. Todėl buvo skaudu, kad jis taip greit pasikeitė ir taip grubiai su lietuvių delegacija pasielgė. Net senatoriai iš tų valstybių, kur beveik lietuvių nėra, pvz. sen. Yarborough, iš Texas, mus labai gražiai primėmė ir išklausė."

Toliau dr. K. Bobelis teisingai pastebi:

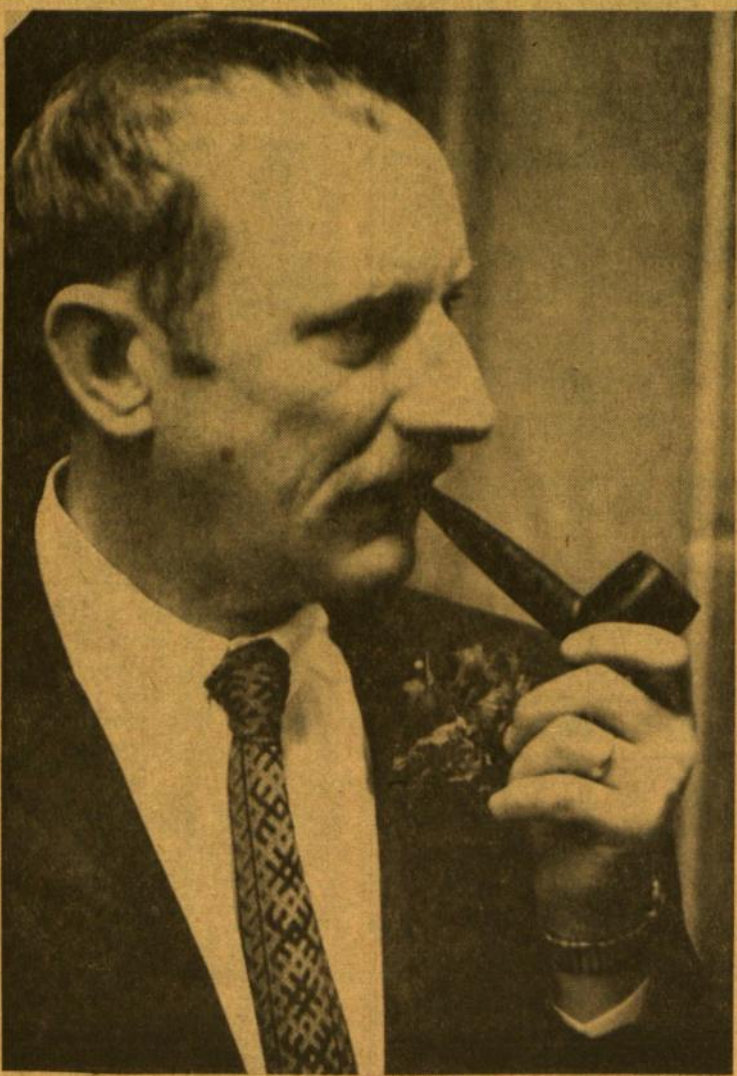
"Šių pabertų įspūdžių šešėlyje persi pa grindinė mintis, kad mūsų visa stiprybė ir jėga yra tik mūsų pačių lietuvių vienybėje, sugyvenime ir bendrame darbe, kuris liečia Lietuvos reikalus. Turime visi remti tuos, kurie aukoja jėgas, laiką ir darbą Lietuvai. Tikslai bendrai dirbdami mes pajėgsime ir daugiau amerikiečių įtraukti į mūsų idėjų vystymą ir pasieksime greičiau tą, ko mes visi trokstame — laisvos Lietuvos".

Su viskuo tenka sutikti, tačiau norėtume ir pastebėti, kad mums reikia kreiptis ne į tuos, kuriems tik mūsų balsai reikalingi, bet daugiau į kultūrininkus ir plunksnos darbuotojus. Jei tada Dainų šventės metu būtų pristatytas koks nors amerikietis mokslininkas, rašytojas, žurnalistas, arba pagaliau bent Chicago's mero atstovas, jie ir šiandien būtų mūsų draugai. JAV laikraščių bendradarbiai ne viename mūsų parengime slankioja pasieniiais, o tikrumoje nuo jų priklauso ne tik garsas apie mus, bet net ir tokių, kaip sen. Percy vienoks ar kitoks laimėjimas. Tenka sutikti su dr. K. Bobeliu, kad, bendrai dirbdami, įtrauksime į savo tarpą daugiau ne kandidatų, kurie laimi ar pralaimi, bet kultūrininkų.

Jeigu Jaunimo kongreso metu būtų buvęs pakviestas kokio laikraščio redaktorius ar profesorius, dar ir šiandien jis prisimintų geru kongresą ir lietuvių. Tokių pavyzdžių galima nurodyti ne vieną. Politika būtina ir reikalinga, bet netenka tik ją viena remtis. Juk matome, kad Amerikos dienraščiai visų švenčių metu deda ne mūsų politikus, bet mūsų ansamblius ir šokėjus. Mūsų politiką jie mažiau vertina, negu mūsų kultūrą, nes mūsų kultūra yra bendros šio krašto kultūros dalis, ko nebūtų galima pasakyti apie politiką. Chicagoj ar Washington'e. New York'e or Bostone, visada amerikiečiai fotografuojasi tik su mūsų šokėjais, tautiniais drabužiais pasipušusiom ansamblio narėmis. Jeigu pasitaiko koks šalia stovįs politikas, tai beveik visada jis amerikiečių redakcijos nukerpamas. Prieš amerikiečius politikus mes nuolankiaujam, kai tie pralaimi, einam pas kitus, juos remiam ir net tokiose grynai kultūrinėse šventėse, kaip Dainų šventė ar Jaunimo kongresas, juos pristatom, o (Nukelta į 2 psl.)

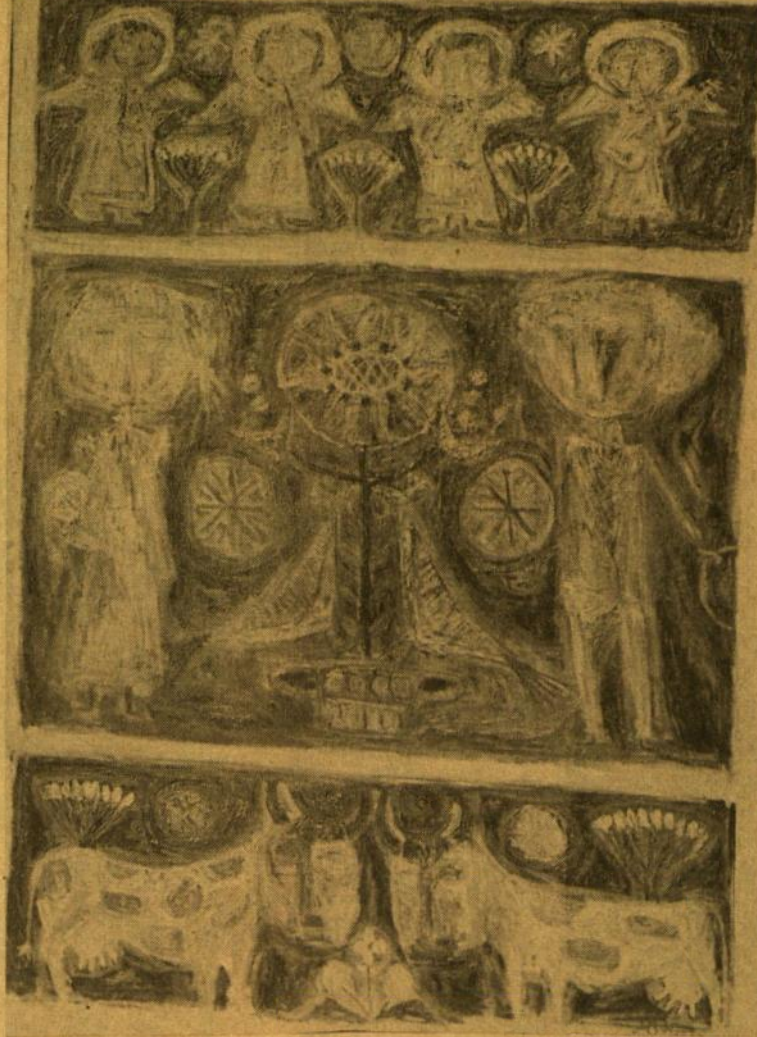
Šiame numery:

- Politikai ir šokėjos.
- Tautinės operos kelias.
- Pasikesys su dail. Vytautu Ignu.
- Kai ainių dainos išeina iš archyvo.
- Jeronimo Kačinsko "Keturių aninaišios".
- Eilėraščiai Motinai.
- Pasakų židinio pėdsakai.
- Pokalbis per du Marquette Parko bloku.
- Tautinė ar universali daina?
- Žibunto Mikšio paroda Toronte.
- Posūkis A. Petrikonio tapyboje.
- Spyglių ir dyglių.

Dail. Vytautas Ignas

Nuotr. R. Kisieliūnas

Dail. Vytautas Ignas
iš parodos "Chicago Savings and Loan Association" meno galerijoje, 6245 S. Western Ave., Chicagoje.

Triptikas (aliejus)

KAI AINIŲ DAINOS IŠEINA IŠ ARCHYVO

BALYS CHOMSKIS

Rodos, to ir laukėme. Laukėme kažko, ateinančio su kūrybi-
niu įkarsiu, aktyviai išsiver-
biančio į mūsų lėtą muzikos gy-
venimą, atskleidžiančio mūsų
dar nepajudintą muzikos
dirvonus. Mes laukėme keistuo-
lio, kuris nesirūpintų savo bui-
tinio gyvenimo, kuris nieko iš
mūsų neprašytų, bet tik kurtų,
rašytų ainių dainas.

Darius Lapinskas aprašė
lietuvių muzikos gyvenimą —
spontanišką. Jo kūryba pasižy-
mi aistringumu naujo siekimu. Ge-
ri pavyzdžiai čia yra dainų cik-
lai: "Mergaitės dalia" ir "Ainių
dainos".

Lapinskas rašo greitai ir no-
riai, jei žino, kad veikalas bus
atliktas (kamerinė opera "Lo-
kys"). Kompozitorius yra lakios
teatralinės fantazijos, ką matė-
me ir jo veikale "Cantata dec-
lamata", kurio atsiradimas kal-
ba apie Lapinsko profesionalų
originalumą.

Prieš dvejus metus šviesa -
Santara minėjo poetą Mackų.
Pagrindinė to minėjimo dalis
turėjo būti Ostrausko viena-
veiksmė drama "Duobkasiai".

Be to, rengėjai kreipėsi į kom-
pozitorius — Gaidelį, Švedą ir
Lapinską, kad jie sukurtų Mac-
kaus eilėraščiųms po vieną vo-
kalinį veikalą. Pirmieji du kom-
pozitoriai pažadą įvykdė, La-
pinskias — ne. Jam pasirodė, kad
iš Mackaus poezijos nepadarysi
romano, čia reikia kažko dau-
giau, reikia teatro su paties po-
eto profiliu. Ir taip atsirado tea-
tralinė kantata. Tai išradėjo po-
lėkiai.

Aldona Stempuzienė yra pir-
moji, o kol kas ir vienintelė La-
pinski dainų ciklo interpretato-
rė, turinti toį srity didelių paty-
rimą, tarsi kurianti lietuviškos
dainos atlikimo mokyklą. Kon-
certas balandžio 29 d. Jaunimo
centre, Chicagoje (rengėjai San-
tara - šviesa), dar labiau pa-
tvirtino jos pagrindinį dainavi-
mo charakterį, skirtingai liaudies
kūrybai. Ciklo "Ainių dainos"
negalima jau pasakyti, kad tik
dainininkė dainuoja, kai iš tik-
rųjų girdėjome ir matėme, jog
Lapinskas ir Stempuzienė kūrė
muziką. Dainų akompanimentas
— labai primityvus ir origina-
lus, kurio sąsata yra fortepijo-
nas (daugiausia tylinčiai), fleita
(Kathryn Lukas) ir mušamieji
(John Walker). "Pabaisa!" —
galėtų pagalvoti liaudies instru-
mentų žinovas, bet tikrovėje tai
yra autentiškas liaudies dainų
akompanimentas — gamta. Jei
kas buvo iškilusis į gamtos
muziką, tas galėjo pastebėti, kad
gamtoje vyrauja pučiamieji ir
mušamieji instrumentai. Tai yra
Lapinskas.

Lapinsko "La Baigneuse" —
filosofinė lyrika (žodžiai A. Ny-
kos - Niliūno) ir "Trūnijantis
medis" (žodžiai V. Mačernio) —
juodas dramatiškas — yra
labai sunkūs atlikti veikalai,
ypač pirmasis. Stempuzienė ta-
čiau turi gerą muzikalinę kla-
są, o taipgi ji daug dirba, jos
ambicija yra pasiekti tai, kas
yra sunku. Dainų atlikimas —
natūralus ir efektingas, lengvas
ir nesunkus. "Oi ką kalba line-

lis" ir "Eglele" skamba aiškiai,
vaizdingai.

Stempuzienė dainuoja beveik
viską mezza voce. Tuo būdu ji
gali išgauti iš balso daug spal-
vų, graikštumo ir žaismo. Baro-
ko modernistai — Durante, Cac-
cini ir Pergolesi, kurio inter-
mezzo "La Serva Padrona" nu-
tiesė kelius komiškai operai, bu-
vo atfiktai meistriškai, išskyrus
trio, kuriam dar trūko ansam-
bliško glaudumo. De Falla 5 dai-
nos, kurių ritmas yra siela, šo-
kio jausmas — grožis, buvo
Stempuzienės gerai išstudijuo-
tos ir plastiškai perduotos.

Dainuoti mezza voce ypač ven-
gia operos solistai, bijodami pa-
kenkti balso natūraliai jėgai. Bet
Elisabeth Schwarzkopf dai-
nuoja rečitaliuose mezza voce ir
sėkmingai reiškiasi operoje. Ne-
galėčiau tvirtinti, kad Aldonos
Stempuzienės balsui kenktų
toks dainavimo stilius, bet
Haendelio arija iš "Juliaus Ce-
zario" ir Donizetti skambėjo
kažkaip kietai, lyg ankstyvesnis
"aksomas" būtų dingęs.

Abu menininkai turėjo didelį
pasisekimą, nors klausytojų en-
tuziazmas buvo nedisciplinuo-
tas, neleidžiant ciklo dainas už-
baigti iki galo, o plojant po
kiekvienos dainos. Pats kompo-
zitorius akompanuoja gerai, ati-
džiai, bet saviškai, lapinskiškai.

Solistė Aldona Stempuzienė ir flei-
stė K. Lukas koncerto metu, Jaun-
nimo centre, Chicagoje.

Muzikai koncerto pertraukos metu dalijasi įspūdžiais. Iš kairės į dešinę: prof. Vladas Jakubėnas, Balys Chomskis ir Algis Simkus.

Paskutinis nusilenkimas publikai. Iš kairės į dešinę: Darius Lapinskas, Aldona Stempuzienė, John Walker ir Kathryn Lukas.

Vytautas Ignas iš parodos "Chicago Savings and Loan Association" meno galerijoje, 6245 S. Western Avenue, Chicagoje.

TAUTINĖS OPEROS KELIAS

(Atkelta iš 1 psl.)

ras suprasti, mėgti ir įvertinti
reikia būti tipiskam lotynų
kraštų gyventojui, nes jos yra
tokios savotiškos ir kitiems ga-
na svetimos.

Ir mes lietuviai turime kėle-
tą lietuviškų tautinių operų,
kaip Jurgio Karnavičiaus "Gra-
žiną" (1933), "Radvilą Perkū-
ną" (1937) ir kitas. Mums,
jaunesniajai kartai, bus labai
įdomu pirmą kartą išvysti lie-
tuvišką operą. Kitas operas pa-
matyti mes turime tiek ir tiek
geriausių progų, o ypač itališ-
kias, nors jos muzikos pa-
saulyje ir nėra skaitomos pačio-
mis geriausiomis. Būtų gera,
kad ir po šimetinio "Gražinos"
sektų nauji lietuviškos operos
spektakliai, duodami progos
daugiau susipažinti su savo ope-
ra. O jei galėtume ir jei pajė-
tume kuriam laikui savųjų są-
skaiton itališkias operas ir
užmiršti, tai didelio nuostolio
ir nebūtų.

Iš čia trumpai sutrauktos
tautinės operos apžvalgos ma-
tome, kad jos istorinis kelias
nėra nei labai ilgas, nei labai
platus.

Tautinių operų kompozitoriai,

pagrįsdami savo operinius kūri-
nius istoriniais faktais, padavi-
mais, legendomis, pasakomis,
papošdami juos tautiniais sce-
novaizdžiais, naudodami charak-
teringą tos tautos muzikos "kal-
bą", pajėgia sukelti jų klausy-
tojams, priklausantiems tai pa-
čiai tautai, šiltus, patriotinius
jausmus. Kada Italija kovojo
už savo susivienijimą, kompo-
zitorius Verdi pirmosiose savo
operose, "Nabucco" ir "I Lom-
bardi", nors jos buvo neitališ-
kos savo turiniais, įterpė patrio-
tinius chorų, kad klausan-
tiesiems sukeltų kovings dras-
os ir ryžto. Tur būt, tokios patrio-
tinių operos ir buvo popula-
riausios anais kovų laikais.

Dažniausiai jau taip yra, kad
įvertinti ir pilnai suprasti tauti-
nė operą gali tik tos pačios
tautos nariai. Svetimtautis ga-
li, žingeidumo vedinas, nueiti į
tokį tautinės operos spektaklį,
juo pasigrožėti, bet jis ten ne-
nusiteiks nei patriotiškai, nei
jis ją išgyvens taip, kaip ją iš-
gyvena tos pačios tautos narys.

Bet tautinei operai gresia ir
tam tikri pavojai pasilikti tik
savos tautos operos repertuare.
Pirmasis pavojus yra tas, kad
tautinė opera dažniausiai yra
linkusi į sutirštintą patriotizmą,
net šovinizmą. Antroji priežas-
tis yra ta, kad šiose tautinėse
operose dažniausiai nėra pilnai
išryškinti pavieniai veikėjai.
Kaip minėta, jose vyrauja žmo-
nių minia — choras. Choriui nu-
stebiant individualius veikėjus,
pilnai nebeišryškinami šių vei-
kėjų jausmai, charakteriai, iš-
gyvenimai. Minios jausmai tam-
pa svarbesniais už pavienių as-
menų jausmus, kas ypač cha-
rakteringa rusiškose operose.
Mussorgskio opera "Borisas
Godunovas" tačiau išsiskiria iš
kitų rusiškųjų operų. Šioje ope-
roje jau kiek daugiau ir stip-
riau pasireiškia paties Boriso
Godunovo charakteris, pajėgias

nuslopinti maištaujančią minią.
Čia klausytojas nuo pat pra-
džios gali sekti neramią caro
sąžinę iki pat jo mirties. Klau-
sytojas, save sutapatinęs su
vienu veikėju, gali daug glau-
džiau išgyventi operos eigą, ne-
gu blaškydamasis visą laiką
minioje. Nors Mussorgskis ra-
šė tautinės operas tiek savo tu-
riniiu, tiek muzika, tačiau jis
pajėgia sužavėti įvairių tautų
žmones. Ir tur būt todėl ši ope-
ra yra taip pat populiari ir už
tautinių sienų. Palaiminga pu-
siausvyra tarp chorinės minios
ir pavienio, prieš alternatyvą
pastatyto žmogaus kančios, at-
rodo, yra ir mūsų "Gražinos"
pagrindė.

Tautinių operų rasime beveik
kiekvienoje tautoje, o kai ku-
riose, be išimties, tik tautines.
Vienos tokių operų yra pajė-
gusios iškelti užsienį ir ten
(Nukelta į 4 psl.)

P. ŠILEIKIS, O.P.

Ortopėdas, Protezistas
Aparatų, Protėzų, Med. ban-
džai, Spec. pagalba kojoms
(Arch. Supporta) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. Prospect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8, Seštadien. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS

AKIJ, AUSI, NOSIES IR
GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v.
vak. Seštadienis 10-1 val. Trečiadienį
uždaryta. Ligoniai priimami
nemokamai.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res. telef. WA 5-5076

DR. K. G. BALUKAS

AEUSEMIA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford
(Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą
Iki neatsiliepia, skambinti HU 8-3222

DR. S. BIEŽIS

CHIRURGAS
Valandos. Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadienį
uždaryta. Antradienį ir penktadienį
uždaryta. Vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS

PLAUČŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 68-čios ir California
Val. kasdien nuo 8-8 val. vak.
Seštadien. 2-4 val.
Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutarimą
Ofiso telefonas: 476-4042
Rezid. tel. Walthrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS

Infektų ir šlapimo takų chirurgas
Tel. 395-0583 — Elgi
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5840, rez. 388-2233
PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9
antr., penktadien. 1-5, trečiadien. tik
susitarus.

KERTINĖ PARAŠTĖ

(Atkelta iš 1 psl.)
tuo tarpu ten kaip tik būtų
amerikiečių kultūrininkų vieta.

Reikalinga politika, bet ne-
galime vien ją remtis, ypač
kiek tai liečia mūsų tautinį iš-
silaikymą. Kad turime dau-
giau rūpintis kultūros sritimi,
ne kartą buvo kalbėta, o tai
paliudija ir šis dr. Bobelio ap-
rašytas atvejis, juo labiau, kad
sen. Percy pastarieji pareiški-
mai parodo jo visišką neišma-

nymą, kiek tai liečia amerikie-
čių kovą su komunizmu.

Net ir amerikiečiai savo po-
litiniams tikslams naudoja
mokslininkus ir demonstraci-
joms kviečia vadovauti visam
pasauliui žinomą dr. Spock.
Vertinkime amerikiečius kul-
tūrininkus, o ne vien tik poli-
tikus, tai mažiau ištiks tokie
tragikomiški atvejai, kaip
anksčiau dr. K. Bobelio minė-
tas.

L. Augštys

Tel. ofiso HE 4-5758; rez. HI 6-3290
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Rendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirmad., antr. ketvirt.
penktad. 2-5 val. ir nuo 8 iki 9 v. popiet.
Seštadien. 10-12 v. ir 3 v. popiet.

Ofiso 735-4477; Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Res. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akusheris ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atsiliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. HE 7-8867
DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akusheris ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-08 ir Campbell Ave. kampas,
Val. kasdien 1-8 ir 6-8 val. vak.
Seštadien. 12-3 v. p. p.
Trečiadienį uždaryta.

Tel. ofiso PR 8-2330
Namu — rez. PR Prospect 8-908
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antradien., ketvirtadien. ir penktadien.
nuo 12 iki 1 v. ir nuo 5 iki 8 v. v.
Seštadien. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 6 iki 9 v. v.
Seštadien. nuo 9 iki 13 val. arba susi-
tarus

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1-4 v. p. p. ir
iki 8 val. Trečiadien. ir seštadienį
uždaryta

Ofs. ofiso buto tel. Olympic 3-1588
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadien.
ir seštadien. tik susitarus

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Išdavęs gydytojas)
3925 West 69th Street
Val. pirmad., antradien., ketvirtadien. ir penktadien.
nuo 12-4 v. p. p., 6-8
vak. Seštadien. 12-4 val. Trečiadien.
uždaryta

Tel. ofiso ir buto Olympic 3-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienį.
Seštadienį 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antradien., ketvirtadien. ir penktadien.
nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo
8-8 val. vakar. Trečiadien. nuo
11 val. ryto iki 1 val. p. p. Seštadien.
1 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168
Res. tel. 238-3915

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HE 6-3546
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso PR 8-7773 Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv., 6-8 val.
antradien. ir penktadien. 1-4 val.
Prilimnėja tik susitarus

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 8-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-08 ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Seštadien. 9 v. v. ir 3 v. p. p.

Tel. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val. pirmad., antradien., ketvirtadien. ir penktadien.
8 v. r. iki 9 v. v. Trečiadien.
Seštadien. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPECIALYBĖ ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš šv. Kryžiaus ligoninę
VAL. pirmad., antr., ketv., penkt.
nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v.
Seštadien. nuo 2-4. Trečiadienį ir
kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REPUBLIC 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius.
Keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL. 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien
Trečiadienį uždaryta; Seštadienį
nuo 10 v. r. iki 1 val. popiet.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKESTŲ PUSLES IR PROSTATO
CHIRURGIJA
Ofisai 2454 West 71st St.
Val. antradien. nuo 2-5 popiet.
ketvirtadien. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Rez. telefonas: PR 9-6730

DR. ALDONA SIMKUS
AKIJŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 S. Cleora, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 687-2020
Namu tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELIANCE 5-4410
Rez. tel. GROVEHILL 6-0817
Valandos: pirm., antr., ketv. nuo 12 iki
2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr.
ir penktadien. 12 iki 2 v. p. p. ir
vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurģija
Ofisai. 2750 West 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2-8 v. v., penkt., 10-12
v. r., 2-8 val. vak. Seštadien. 1-4 v. v.
Sekmadien. ir trečiadien. — uždaryta.
Rez. tel. WA 5-3099.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ
LIGOS
Ofisai ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROSPECT 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., trečiadien.
ir penktadien. 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8
v. v. Seštadien. 2-4 v. popiet ir kitu
laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6197
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Prilimnėja ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 v. vak.
Trečiadien. ir seštadien. uždaryta

Telefonas — GROVEHILL 6-2823.
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUSERIJA IR
MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
Valandos: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. vak.
Seštadienį 1 iki 4 val.
Trečiadienį uždaryta

Tel. PROSPECT 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 S. Albany Ave.
Val. pirm., antradien., ketv. 6-8 v.
vak., penktadien. ir seštadien. 2-4 popiet.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-5156
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val. 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v.
Trečiadien. ir seštadien. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 767-2141. Namų 636-4850
DR. PETRAS ZIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val. pirmad., antradien., penktadien. 1-4
ir 6-8 v. v.; ketvirtadien. 6-8 v. vak.
Seštadien. 10-3 v.

TV, Radio, Stereo, Air-Conditioners
BANGA
Pardavimas ir taisymas
2649 West 63rd St., Tel. 434-0421
P. Rudėnas K. Simulis

MONTREALIO EXPO 67
Privatus kambarius — netoli
parodos rezervuoja:
V. LUKOŠIUS
546 Le Royer Street
St. Lambert, Que., Canada
Tel. — (514) 672-1949

JERONIMO KAČINSKO "KETURIOS MINIATIŪROS"

Keli žodžiai apie leidėją, kompozitorių ir jo naują kūrinį

Jeronimas Kačinskas, FOUR MINIATURES. Fute, Clarinet and Cello. Published by Izidorius Vasyliūnas, 27 Dimick St., Somerville, Mass.

Visų pirma, tebūnie leista pradėti ne nuo autoriaus, bet nuo leidėjo. Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas, emigravęs iš Vakarų Vokietijos pradžioje į Kolumbiją, vėliau persikėlęs į Jungtines Valstybes, yra paskelbęs, kad visą dieną iš savo koncertų skirsias lietuvių kamerinės muzikos kūrinių išleidimui. Iz. Vasyliūnas išaugino sūnų Vytenį, pianistą ir vargonininką, o kartu amerikiečių tarpe garsėjantį matematiką. Juodu abu koncertuoja dažniausiai kartu; jų programos atstovauja arba lietuvių arba klasikinę, dažniausiai barokinio laikotarpio klasikinę muziką. Toks rimtas menas, ypač lietuvių tarpe, negali pretenduoti nei į masinius klausytojų sambūrius, nei į stambias pinigines įplaukas. Nepaisant to, yra faktas, kad Iz. Vasyliūno pažadas neliko vien pažadu, bet yra realiai vykdomas. Yra jo jau išleistas sonatos smuikui ir fortepionui: K. V. Banaičio (parašyta dar Lietuvoje) ir Julius Gaidelio; pirmas leidinys (K. V. Banaitis) buvo techniškai dar ne visiškai tobulas, bet tolimesni šiuo atžvilgiu yra be priekaištų. Šitai pasakytina ir apie minimą leidinį.

Jeronimas Kačinskas nuo pat jaunystės yra žinomas kaip naujoviškos krypties kompozitorius. Bestudijuodamas Prahėje, Čekoslovakijoje, jis kurį laiką mokėsi pas ketvirtatonių muzikos propagatorių Alois Haba ir pats yra parašęs veikalų tame stiliuje. Ši sistema tačiau nerado platesnio pritarimo net ir moderniškaime pasaulyje; J. Kačinsko kūryboje visa tai pasiliko irgi tik kaip epizodas. Šiaip savo veikuose J. Kačinskas laikosi atonalinio ir atematinio stiliaus; jo kūryba lietuvių tarpe nėra per daug žinoma. Jau Prahoje J. Kačinskas susilaukė pasisekimo: jo "Nonetas" buvo įtrauktas į garsaus "Čekų Noneto" (devynių instrumentų kamerinio ansamblio) repertuarą ir atliktas koncertinėse neto kelionėse po visą Europą, neišskiriant ir Kauno. 1938 m. tas kūrinys buvo patekęs į tada Londone įvykusio Tarptautinio šių dienų muzikos festivalio programą.

VLADAS JAKUBĖNAS

J. Kačinskas yra sukūręs keletą smulkesnių kūrinių chorui bei solo dainų labiau konvencionalishkame stiliuje; jis pats tų kūrinių nevertina, nors kai kurie jų, ypač choriniai, turėjo ir tebeturi gražaus pasisekimo mūsų chorų tarpe. J. Kačinsko kūryba pasižymi koncentruota mintimi, dažnai pasireiškiančia ilgėsinga, melancholiška nuotaika; pro naujovišką stilių jaučiama melodijos dovana. Dėl tautinės muzikos J. Kačinsko nuomonė dar Lietuvoje buvusi tokia: jei žmogus esąs lietuvis, tai jo lietuviška siela pasireikš muzikoje savaime, be jokių išorinių pastangų, kaip pvz. lietuviškų dainų motyvų vartojimas ar pan.

Lietuvoje J. Kačinskas atliko ryškų vaidmenį ir kaip dirigentas, daugiausiai dirigudamas

Jeronimas Kačinskas

Vilniuje simfoninius koncertus ir operos spektaklius. Šioje srityje jis mokėjo stilingai perteikti tiek klasikiniai romantiško, tiek naujesnio laikotarpio kūrinius; kartu gi pasireiškė ir kaip orkestrų auklėtojas, pakėlęs tiek Valstybės radiofono, tiek vėliau Vilniaus Filharmonijos orkestrų lygį.

Šiuo metu J. Kačinskas gyvena Bostone, Mass. Šalia vargonininko pareigų jis ten diriguoja ir amerikiečių "Melrose Symphony" — pusiau profesinį Bostono priemiesčio "Community Orchestra". Šio orkestro lygis ir vardas žymiai pakilo, J. Kačinsku perėmus jo vadovavimą. Taip pat J. Kačinskas veda ir

amerikiečių chorą, kuris savo aukšto lygio koncertuose atlieka tiek klasikinį, tiek naujovišką repertuarą. Be to, J. Kačinskas yra gyvame kontakte su Bostono bei kitų rytinių JAV miestų amerikiečių naujais kompozitoriais; jis pats nemažai komponuoja ir jo kūrinių dažnai ten atliekami. Visa tai vyksta kiek specifinėje naujoviško meno atmosferoje, daugiausia universitetų muzikos skyriuose, nuošaliai nuo lietuvių visuomenės.

"Keturių miniatiūrų" fleitai, klarnetui ir violončelei yra glaudžiai surištos su šios pastarosios rūšies J. Kačinsko veikla. Miniatiūros, parašytos atonaliame stiliuje, jos sunkiai priskiriamos prie kurios nors dabartinės modernios muzikos rašymo sistemos, bet visuomet vis dėlto priklauso dabarties pasauliui. Jų atematinizmas yra ribotas, nes tam tikri motyvai yra pravedami per visą kūrinį ar jo dalį; jų kartojimas nėra identiškas, bet jie atpažįstami. Keturi kūrinių sudaro užbaigtą visumą, kiek giminingą sonatos formai, su kiek gyvesniu pirmuoju numeriu, gyvu "finale" ir lėtesniais dviem viduriniais veikalukais; šiuose paskutiniuose jaučiama J. Kačinsku tipingas melancholiškas melodingumas. Ypač charakteringas atrodo trečiasis dalykėlis, kur violončelės "pizzicato" akordų fone fleita su klarnetu dviejų oktavų atstume unisonu groja atonaliai vesta, bet gražios linijos ir lyrinės nuotaikos melodiją, kurioje, gal būt, galėtume įžūrėti net kai kurių lietuviškų bruožų. Po kontrastuojančios vidurinės dalies ši melodija tuo pačiu instrumentu sąsatai kartojama skirtinga linija, bet aiškiai atpažįstamu charakteriu. Čia turime ryškų pavyzdį J. Kačinsko vartojamo "riboto atematinizmo", arba "riboto atematinizmo" principą (abu terminai čia tinka).

"Keturių miniatiūrų" vargu ar ras kelią į lietuvių koncertus tiek dėl savo stiliaus ekskluzyvumo, tiek dėl trijų prityrusių, prie naujos muzikos pripratusių atlikėjų reikalingumo. Amerikiečių gi tarpe "Keturių miniatiūrų" rekomenduoja J. Kačinska, kaip gilią, kruopštų ir neabejotinai talentingą kompozitorių. Jų išleidimas palengvins šių kūrinių kelią į amerikiečių

Motinė sengalvėlė

Nuotrauka Vytauto Maželio

Gilinuosi į tautų liaudies meną

(Atkelta iš 1 psl.)

individualines parodas New Yрке, Clevelande ir Bostone, o taipgi dalyvavau 3 grupinėse parodose.

Jaučiu, kad menininkas turi dalintis savo pasauliu su žiūrovais. Menininko santykis su kitu žmogumi ir yra kūryba. Galutinėje išvadoje — mes visi gyvename arba turėtume gyventi dėl kitų.

— Kas šiandien charakteringa mene? Ar yra išryškėjus kokia nauja kryptis po Pop ir Op Art? Kiek tos visos naujybės daro Jums įtakos?

— Tikrasis menas visuomet yra tik individualus ir subrandintas. Mados ateina ir pračina. Pagaliau nei Pop, nei Op Art nebuvo kažkas labai nauja. Visi koncertus. Iz. Vasyliūno žygis "Keturių miniatiūrų" išleisti tuo būdu patarnauja ir bendram lietuvių tautos kultūrinio įnašo lobynui.

sa tai pradėta jau 1902 metais. Šįkart tik buvo nauji šūkliai — žodžiu, naujos padangos senai mašinai. Pop ir Op menininkai jau praėjo, nepalikę svaresnių darbų.

Šiandien daug triukšmauja Psychedelic Art atstovai, prisivalgę visokias LSD chemikalių. Neskaitau tai menu. Svarbiausias akstinas, atrodo, yra noras pagarsėti bet kokia kaina meno pasaulyje. O tai visiškai nerimutumas. Gi technikai jų bandymai tik labai pradinėje stadijoje. Ir Psychedelic Art praeis ir nusibos kaip Pop ir Op Art.

Man pačiam didžiausią įtaką padarė mūsų liaudies menas. Ilgainiui pradėjau gilintis į visų tautų liaudies meną. Jo klasiškumas ir kartu primityvumas mane labai žavi. Klaidžioju po muziejus, galerijas ir bibliotekas, jo ieškodamas. Jis atsispindi mano visoje kūryboje.

— Kuo bus būdinga Jūsų ši-

ATEIK PADUOT MAN RANKĄ

EUGENIO MONTALE

MANO MOTINAI

Dabar, kai putpelių choras tave guodžia amžinam mieg, išardžius laimingą gretą, bėgant į Mesco vynuogienų kalvą; dabar, kai kova gyvųjų labiau nirsulinga, tu išsivelki kaip šėšėlis iš apvalkalo

(ir tai ne šėšėlis, o brangiausias, ne tai, ką tu tiki), kas tave globos? Paliktas takas nėra kelias, vien tik dvi rankos, vienas pavidalas, tos rankos, tas pavidalas, gyvenimo žygdarbis, kuris ne kitoks, o tas pats, vien tik jis tave stato į dausas, pilnas sielv ir balsų, kuriose tu gyveni; ir prašymas, kurį tu palieki, taip pat yra tavo žygdarbis kryžij šėšelyje.

Išvertė P. Gaučys

GIUSEPPE UNGARETTI

MOTINA

Ir kai širdis paskutiniu tvinkstelėjimu paskės tamsybių gėlmėse, atvesti prie Viešpaties. Motin, ateik paduot man ranką.

Klūpodama, ryžtinga, būsi kaip starula Amžinojo akivaizdoje, kokią tave matydavau, kai dar begyvenai.

Pakelsi virpančias, senas rankas, kaip kadais dūsdavai, sakydama: Mano Dieve, Stai aš!

Ir tik tada, kai man bus atleista, tu panorėsi mane pasilaukyti.

Atsiminsi taip ilgai manęs laukusi, ir tavo akyse blykstels pasitenkinimas.

Išvertė P. Gaučys

E. Montale, vienas žymiausių mūsų laikų italų poetų. Savo poezijoje išsako blaiviai, o kartais šurkščiai vidinio vėnišumo nerimą, savo šviesią ir kardi patirtį, savo tolimų ir pasakiškų pasaulių ilgėsį.

G. Ungaretti, italų poetas, dalyvavęs visuose italų literatūrinuose judėjimuose. Dėstė italų literatūrą Sao Paulo universitete, o dabar profesoriauja Romoje. Joks mūsų laikų italų poetas neturėjo tokios įtakos, kaip kad Ungaretti. Jo lyrika išversta į daugelį kalbų.

metinė paroda Chicagoje? Kokių ir kiek darbų atvežate?

—Visi darbai Chicagoje bus nauji, sukurti jau New Yрке, išskyrus keletą grafikos darbų. Išstatau 40 ar daugiau aliejaus, mišrios technikos ir grafikos eksponatų. Kiekvieną parodą parengiu ir sukomplektuoju pats, išstatydamas tik geriausius (mano nuomone) darbus.

Jei tektų lyginti šią parodą su ta, kuri buvo prieš 5 metus, tai šįkart aš labai džiaugiuosi tuo, ką subrandinau per kelerius metus New Yрке. Tačiau apie tai geriau nekalbėti, tegul žiūrovas pats sprendžia.

Esu didžiai dėkingas Korp!

Gintarui ir ypač panelei Daliai Lukošūnaitėi, atsikvietusiems mane į Chicago. Jie ir anąsyk mano parodą surengė, kuri buvo tikrai svarbus įvykis mano gyvenime.

— Kokie Jūsų ateities planai?

— Kuo daugiau dirbti. Bet tai priklausys nuo mano laimės išsilaikyti vien prie tapybos laiko prasme. Žinau, kad tai bus labai sunku, bet manau, jog apsimoka bandyti. Konkretūs ateities planai: individuali paroda vienoje New Yрке galerijoje ir medžio raizinių albumas, pavadinamas "Mano tėvynė Lietuva". K.

PASAKŲ ŽIDINIO PĖDSAKAIS

Valerijonas Jakas

Smėlio kopos ir šilojai, derlingų laukų kloritas, Danijos salų nenuvairikuota karalystė, austrų likimo ir jų paslaugumo sekėjai.

Laivas "Princesė Desirée", per 3½ val. perplaukęs Kattegatą, nuleido inkarą Jutlandijos pusiasalio Frederikshavens uoste. Jei Danija yra suaugusi su jūra ir nuolat jaučia jos alsavimą — vėjus ir bangų mūšą, tai daugiausia Danijos suaugimą su jūra pajuntame šiame šiaurės vakarų pakraštyje. Čia visur šurkšti aplinkuma, nes, kur tik akis užgriebia, visur smėlynai. Vėjas išjudina smėlį ir galanda baltąsias kopas, skrieja kopų viršūnėmis. Šias vietas vasarą užplūsta vandens ir saulės garbintojai, kurie kaip saulėgrąžos atsuka veidą į saulę, įsitikinę fiziniu ir psichologiniu priklausomumu nuo saulės. Ūkininkavimas šiame pakraštyje yra beviltiškas, nes smėlis užneša ariamus laukus. Netoli kopų ir paplūdimių auga tik šilojus, arba viržis. Tai mažas, visada žaliuojantis krūmelis, smulkiais lapeliais ir rausvais žiedeliais. Šiose apylinkėse sunku išsilaikyti net žvejų kaimeliams. Skagen apylinkės yra žuvininkystės centras. Žvejai smėliui sulaukyti aplink savo pastoges sodina medelius — gyvatvoretis. Taip pat Skagene yra susisipietusi ir dalininkų kolonija. Tai grupė meno žmonių, pamilusi smėlio ir vandens peizažus.

Važiuojant arčiau prie vingiuojančių rytinių Limfiordų, vaizdas kiek keičiasi ir prasišėda gyvenvietės, mažiau šilojų, matyti ariamų laukų. Jau čia ir vikingų laikais spietėsi gyventojai. Vikingai iš čia plaukdavo plėšti kaimynų, pasigrobti žmonių. Rytinės Jutlandijos pakrantės yra saugesnės nuo vėjų. Pravažiuojame Limfiordo pakrantėse viduramžišką Aalborgo miestą — uostą, trečią didumo prasme miestą Danijoje. Sakoma, kad šio miesto žmonės jau seniai pasižymi

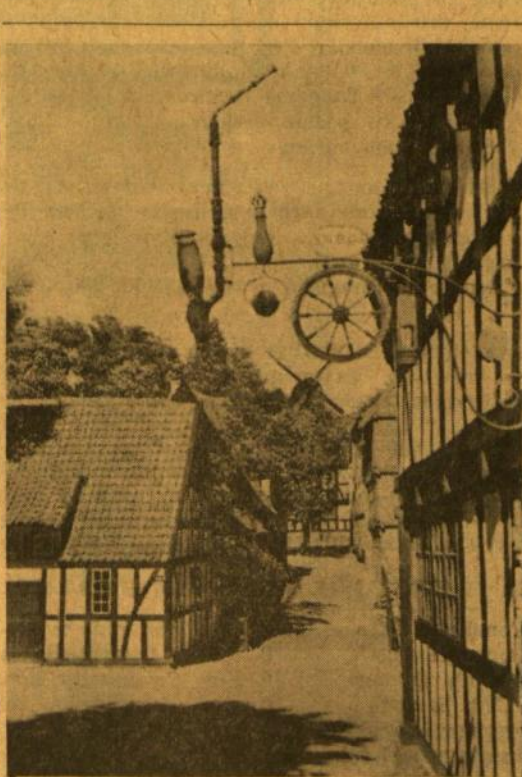
Danės ūkininkaitės sėkmadienio popietėje

svetingumu. Duonos kėsnį jie uždirba žinomoje degtinės varykloje, cemento ir kt. pramonėje. Jau pavaižavus į kitą Limfiordų pusę matyti daugiau žalumos, jau žolė skabo karvės ir avys. Horizonte prasikiša vėjo malūnai, bažnyčių bokštai ir medžių viršūnės, bet miškų Danijoje ne per daug, jie užima tik 8% krašto ploto.

Daugiau važiuojant į pietus, pakeliui prasišėda tradiciniai žemės ūkio krašto ūkiai. Ūkių seni trobesiai pastatyti iš įvairių spalvų plytų, pusiau mediniai, teutonikos architektūros, stachais stogais, juosiami laukų, spindinčių gelsvu kloritu. Čia vasaros pabaigoje siūnuos svarios javų varpos, o didžiuliai miežių plotai alaus gamybai subanguos kaip aukso jūra. Danijos žemė natūraliai nėra derlinga, bet dėka danų darbštumo kiekviena drėgnos žemės pėda neša derlių. Net 74% krašto yra paversti derlingais, ariamais laukais. Vidutinis Danijos ūkis turi apie 39 akrus. Susipažįstu su stebuklus žemės ūkyje ir gyvulininkystėje atsiekusia Danija. Ir šiandien daug kas kituos kraštuos iš puikių danų ūkininkų mokosi tobulo žemdirbystės.

Dabar bandysiu įsijausti, žodžiu išryškinti, o nuotraukomis pavaizduoti Danijos žimtmečių praeitį ir dabartį, pakeliavus rašytojo Anderseno pasakų židinio pėdsakais. Mažąją Daniją sunkoka surasti ir didžiuliam globe. O suradus tarp šiaurės ir Baltijos jūrų, ji atrodo tik kaip pirštas savo didžiulių kaimynų. Danijos pagrindinė teritorija

yra beveik tik šveticarijos didumo. Tiesa, Danija dar valdo tolimas Grenlandijos ir Foerų salas, kurios tačiau į jos pagrindinį plotą neįskaitomos. Iki 1917 m. Danijai priklausė ir Virgin salos, bet jos vėliau buvo pardotos JAV. Tokiu būdu Daniją sudaro Jutlandijos pusiasalis, o likusį 32% ploto, atrodo, danų sąžiningai suskaičiuotos, jūroje išsimėčiusios, 482 salos. Tai jau nuo 10 amž. gyvuojanti Europos salų karalystė, kuri niekada nebuvo nuvairikuota, o šiandien didžiulioji pieningomis žalomis karvutėmis ir riestanosiais bekonais.

Muziejinio amatininkų miestelio gatvė

(Bus daugiau)

POKALBIS PER DU MARQUETTE PARKO BLOKŲ

Aną vakarą visokiausios lie-tuviškosios veiklos ir instituci-jų kupinoje 69-toj Marquette Parko gatvėje sutinku ramiu žingsniu bėginantį kompozitorių **Darių Lapinską**. Tik ką buvo Chicagoje pasklidusi žinia, kad greitai laiku čia įvyks lietuviš-kieji avangardinio teatro spek-takliai, o taipgi kad Darius La-pinskas ir čia yra stipriai savo pirštus prikišęs. Pasisveikinam. O pasirodo, kad jis jau ir be-skuodžias į kone paskutines rengiamo spektaklio repeticijas. Laiko dar ligi jų pradžios yra; palydžiu Darių ligi Baletu mo-kyklos teatro, o pakeliui užsi-mezga pokalbis.

— Sakyk, Dariau, ką jūs ten "išdarinėjate" su tuo avangardi-niu teatru ir kaip galėtum apibū-dinti visą to vakaro progra-mą?

— Programoje Antoine de Saint Exupery "Mažasis Prin-cas", Jean - Claude van Itallie "America Hurrah" ir Lawrence Ferlinghetti "Be protesto". Pir-miems dviem veikalams para-šiau muziką — tai yra mano užsiėmimas. Antoine de Saint Exupery "Mažąjį Prinčą" ver-čiau iš prancūzų kalbos, paru-šiau sceniniam pastatymui ir pats režisavau. Tai nėra mano užsiėmimas, tačiau šis veikalas mane žavėjo tiek daug metų sa-vo neišsamiams dvasiniais lo-biais, kad aš, pamatęs, kaip jis mažai yra žinomas mano drau-gų tarpe, nutariau pasidalinti su jais veikale iškeltomis min-timis. Tačiau, jeigu ateis ir tas, kuris nėra mano draugas, "Ma-žasis Princas" mums padės tap-ti tokiais, nes taip ir prasideda ši istorija. Mažasis Princas, su-sipykęs su savo meile — rože, išvyksta ieškoti draugų į kitas planetas. Jis susitinka karalių, puikuolių, girtuoklių ir biznierių, bet, nepajėgdamas atrasti drau-gų, grįžta atgal prie savo pir-mosios meilės — rožės. Šios ga-na paprastos fabulos rėmuose glūdi labai daug šių dienų kri-tikos, pavyzdžiui: suaugę žmo-nės yra vis dėlto gana juokingi. Jeigu jiems pasakysi: "Aš ma-čiau raudoną plytą namą, apau-gusį nuostabiais žalumynais, ku-riuose pasislėpusios išėjusio mar-murinės meilės dievų statulos" — jie negalės įsivaizduoti, kaip toks namas atrodo, tačiau jeigu jiems pasakysi: "Aš mačiau šimto tūkstančių dolerių vertės namą", jie tuojau sušuks: "Koks gražus namas!"

Kiek aktualus Antoine de Saint Exupery šių dienų pasaui, liudija ir šis faktas, kad Montrealyje vykstanti pasauli-nė paroda, įkvėpta vienos šio prancūzų lakūno ir filosofo knygos, pasirinko savo pagrin-dinę temą "Žmogus ir jo pa-saulis".

Jean - Claude van Itallie yra vienas iš populiariausių šių die-nų New Yorko teatro autorių. Šio belgų kilmės, Harvarde stu-dijavusio rašytojo veikalai su-silaukė tiek meno kritikų, tiek publikos pripažinimo. "America Hurrah" — trijų lėlių maskara-das yra europiečio reakcija — protestas prieš Amerikoje įsi-gyvenusias konvencijas, komer-cionalizmą.

Lawrence Ferlinghetti "hap-pening" — atsitikimas "Be pro-testo" yra viena naujausių teat-ro apraiškų. Čia idėja svarbes-nė už tekstą, improvizacija už vaidybinės konvencijas. "Happe-ning" — atsitikime niekas ne-bando duoti atsakymų, čia tik iškeliami klausimai, mintys, jausmai, į kuriuos pats žiūro-vas turi rasti atsakymus.

— Aplamai, ką Pats galvo-tum apie šių dienų teatrą ir šių dienų teatro publiką?

— Aplamai, šių dienų teatre daug kas bandoma nuo scenos

perkelti į publiką. Pasak Jac-ques Levy: "Šių dienų jauni-mas nemėgsta teatro, kaip anks-čiau jis buvo suprantamas. Jie nori patys jame dalyvauti. Gi tradicinis teatras neduoda pub-likai progos jame dalyvauti". Taip ir atsiranda scenų dalinis perkėlimas į publiką, kai kada net jos "isprievartavimas", kaip viename Lawrence Ferlinghetti pastatyme, kur publika nuolat trukdoma dviejų, tarp eilių be-sispraudžiančių žmonių, o keli žiūrovai veikalo gale yra poli-cininkų - vaidintojų ištempiami iš salės.

Kita šių dienų teatro apraiš-ka yra bandymas apjungti vis-as meno šakas į, taip vadinama, totalinį teatrą. To išdava: muzikaliniai ritminis teksto per-davimas pastatomas aukščiau už teksto aiškumą bei stilizuoti, modernų šokį primenantys ju-desiai pakeičia realistinius vai-dintojų judesius, ką labai vy-kusiai Jonas Mekas panaudoja savo Venecijos Filmų festiva-lyje premijuotame filme "The Brig".

— Kaip suderinti avangardi-nio teatro aktualijas su Paties režisuojamo "Mažąjo Princo" pasakiškumu?

— Tiesa, kad didelę dalį savo tematikos avangardo teatras se-mias iš šių dienų aktualijų; Kennedy nužudymas, Vietnamo karas, rasinės problemos, tačiau netūksta ir bandymų sumoder-ninti senas temas, kaip pavyz-džiui graikų Medea istoriją, ku-rioje šių dienų Medea nužudo savo vaikus, sukišdama juos į laundromatą.

Šio vasaro spektaklyje šalia avangardinių van Itallie ar Ferlinghetti veikalų, "Mažasis Princas" gali atrodyti truputį vienišas savo tematika ir visa mąstysena: pasaka suaugu-siems, pasaka vaikams, — kas gi nori šiais laikais pasakų klausytis. Tačiau ar tai iš tikro pa-saka, ar Saharos dykumoje nu-kritusio lakūno - filosofo mira-žas? Šia pastarąja kryptimi ir bandžiau dirbti, pritaikydamas scenai ir režisuodamas šį pa-sakį kitoje formoje parašytą vei-kalą.

Antoine de Saint Exupery "Mažąjo Princo" spektaklio dalyviai: Regi-na Stravinskaitė, Leonas Barauskas, Vytautas Demereckis ir Darius La-pinskas.

Jean - Claude van Itallie "America Hurrah" šokėjai: Virginija Krip-kauskaitė, Russell Zappia ir Birutė Borodicaite.

Lietuvių foto archyvas

— Dažnai girdime sakant, kad avangardinis teatras yra kovojančis teatras. Kuria pras-me reikėtų suprasti tą jo ko-vingumą?

— Tikrai avangardo teatras yra gyvas ir kovojančis teat-ras. Jo kūrėjas kovoja už savo egzistenciją, jis kovoja prieš bet kokią įsigalėjusią stagnaci-ją, jis kovoja prieš tai, kas bu-vo išmokta, kad išmokyti už-miršti, ką studijų ar praktikos metu yra patyręs iš kitų, ir ga-lėtų patikrinti savo neapriėpia-mą fantazija kokion nors savi-ton formon. Kaip ne visi pirmo-se eilėse kovojojančios kariai yra didvyriai, taip ir ne visi avan-gardiniai kūriniai ar spektakliai yra meno šedevrai. Tačiau taip kaip generalui reikalingi visi pirmųjų linijų kariai mušio lai-mėjimui, taip lygiai reikalingas

avangardo teatras tolimiesniam teatro gyvenimui.

Pokalbį čia ir reikėjo nu-traukti, nes jau vėrėsi Baletu mokyklos teatro durys, o už jų jau rinkosi tie, kuriuos šį sa-vaitgalį matysime scenoje, kaip plakatai languose skelbia, su etikete Teatras AVANT GAR-DE. Ir Chicagoje šiuo tarpu vi-sur būnantis Darius Lapinskas greitai nėrė pro duris į šį naują meno susibaudėjų būrį. Tad iki spektaklinio (pekinio?) pasi-matymo.

k. b.

SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS PROGRAMOS

Každien nuo pirmadienio iki pen-kdienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniai ir sekmadieniai nuo 8.30 iki 9.30 val. ryto. Vakarinė pirmadi-nio ir val. vak.
VISOS PROGRAMOS IS WOPA
1490 kil. AM ir 1027 og. FM
Telef. HEMlock 4-2413
1159 South Maplewood Avenue
Chicago, Illinois 60629

FILMŲ ĮVAIRUMAI

Apie Vilniaus filmininkus ir filmus

Vilniaus filminkai grįžo iš Ki-šiniovo (Moldavijos) filmų festiva-lio ir vėl — jau ketvirtą kartą — parsivežė "Didįjį Gintarą". (Tiesa, bal. 18).

"D'ysis Gintaras" tai tokia lyg taurė, greičiau urna, ant kurios dangtelio įtaisytas stambus gintaro gabalas, o ant šono inkrustuotas įrašas rusų kalba, kurs sako, kad tai dovana (pereinamoji) — "Už geriausią meninį filmą Bielorusijos, L'etuvos, Latvijos, Estijos esese-ruose".

Siemet buvo jau septintos varžy-bos dėl to gintaro, ir jose dalyvavo dar vieno "esesero" filminkai, Moldavijos. Vilniškiai nuvežė per-nai laimėtą gintarą (už Žalakevi-čiaus filmą), ir vėl parsivežė, šį kar-tą už M. Sluckio - R. Vabalo - J. Griciaus filmą "Laipiai į dangų".

Šio filmo tema panaši į Žalakevi-čiaus "Niekas nenorėjo mirti": ten pristatėliai prie okupantų triuški-na nepasidavusius partizanus, čia — kolchozų "ideologai" triuški-na savo žymę ir šeimą išsaugoti besi-stengianti žemdirbių.

Panašu, kad ir šis filmas bus bandomas stumti Žalakevičiaus fil-mo pėdomis. Nors tam ne tik nepa-vyko prasižvelgti tarptautiniuose fes-tivaluose, bet ir šiaip nelabai pa-vyditinai sekasi. Vyraujas vokiečių filmų žurnalas "Der Film" rašo, kad tame filme kiekvienas gali ma-tyti, ką pats nori, nes autorius nie-ko nedavė pakankamai. Veikėjai ne pagrįsti istoriškai (toks vyksmas gali būti ir iš 18-to šimtmečio), nei ideologiškai (vadinaujami nacionalis-tai gali būti paprasti plėšikai), nei socialškai (rodomi kaimiečiai, bet jie nepasireiškia, kaip tokie), nei doroviškai (kas teisus, kas geras ar blogas — antracilis dalykas). Autorius parodo kovos akštinus, bet ne priežastis. Žiūrovas nežino, kokią jam poziciją užimti. Kova šiame fil-me atitaukta nuo priežasčių. Be-veik visiškai nežvelgiama į sociali-nius bei istorinius įvykius ir aplin-kybes, kurios sukėlė kovą ir žudy-nes. Tik tiek, kad niekas nenorėjo mirti, kad mirimas nėra labai dai-lus, net nemalonus, betgi visa tai, regis, mes jau žinome.

Tai nuomonė atviromis akimis žiūrinčio kritiko. Aišku, ne iš tų "kritikų", kuriems iš anksto v'skas žavu, kas rodoma po "mistiškos ru-sų šalies" iškaba. (ELTA)

DEKORAVIMAS IS VIDAUS IR IS LAUKO

Kilimai ir apmušti baldai valomi

J. RUDIS Telef. CLiffside 4-1050

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobi-liaus pas

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois 60642
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

TAUTINĖS OPEROS

(Atkelta iš 2 psl.)

nuolatos svečiuotis, kaip Webe-rio "Laisvasis šaulys", Smeta-nos "Parduotoji nuotaka", ar Mussorgskio "Borisas Godu-novas". Kitos, kartą išvykusios, vėl sugrįžta į savo tėvynę vi-sam laikui. O dar kitos niekada ir nepajėgia išvažiuoti iš savo gimtųjų namų, bet pasitenkina, prabildamos tikiai į savo sūnų ir dukterų širdis. O išmintingi jos sūnūs bei dukros nė nereiki-kalauja per prievartą, kad ta ar kita jų opera prasiveržtų pro tautinės sienas. Kiekvieno at-veju ji pasilieka sava tautai lygiai miela, šilta ir pilna tau-tinių sentimentų. Niekas kitas tokios operos taip neįvertins, kaip tikrai savi jos vaikai. O pagaliau jos iškeliavimas į už-

sienį jos vertės nė nepakeičia, ji vis tiek pasilieka ta pati — tautinė opera.

A. ABALL ROOFING CO.

Isteigta prieš 49 metus.

Dengiamo visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminus, rin-nas, nutekamuosius vamzdžius. Dažo-me iš lauko. Taisome mūrų—"tuck-pointing". Pilnai apsidraude. Visas darbas garantuotas.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Skambinkite bet kuriuo laiku.

Apskaičiuojami nemokamai

POCIUS DECORATING CO.

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus
Taip pat ir biznio pastatus

Telef. — 927 - 2809

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)

Sav. DAN LJUTIKAS

NAUJŲ PARDAVIMAS — VARTOJAMŲ TAISYMAS
GREITAS patal navimas — GARANTIJA — KREDITAS
2412 WEST 71st ST, CHICAGO, ILL. 60629. TEL. — 471-2446

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

May - Gegužės 4, 5 ir 6 dienomis

BISQUIT 3 STAR COGNAC Fifth \$5.29

MEISTERBRAND V.S.O.P. GERMAN IMPORTED BRANDY Fifth \$4.89

COGNAC "NAPOLEON" V.S.O.P. Fifth \$5.98

GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P. Fifth \$4.89

Stock Imported Dry or Sweet VERMOUTH 30 oz Bottle \$1.69

IMPORTED POLISH KRUPNIK, Cherry or Blackberry Cordial Fifth \$4.79

PARK & TILFORD Imported 86.8 Proof CANADIAN WHISKY Fifth \$3.79

IMPORTED HONEY DRINK WINE Fifth \$1.89

BUDWEISER BEER Case of 24—12 oz. cans Case \$3.89

SOUTHERN COMFORT LIQUEUR 100 Proof Fifth \$4.09

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINEJE

80 MILIJONŲ PERŠOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO ILL. 60636 TEL. GR 6-7576

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarį žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apy-linkės gyventojus pavyzdinčiai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama palyginamai aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų tolerų dividendų. Chicago Taupymo Bendrovė stengiasi būti tikrai finansškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organi-zacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad ga-lėtum pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$84,000,000 turto įstaigą

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate aplankę mūsų 84 milijonų dol finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje

Atsilankę pamatysite gėlims išpuoštą pirmą įstaigos aukštą laumės šaltinėly — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdaringoms įstaigoms apie \$1,200.00. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 200 asmenų ir kuris veltui duodamas organizacijų su-

STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meeting
10. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family
- 11 bills with our special money

sirinkimams. Susirinkusiems veltui jame teikiame kavą. Šis kamba-rys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų būtu-lui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrį, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5 1/4%. Šiandien mokslas kainuoja nuo \$6,000 iki \$12,000 ir

daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižiūrėsite, kai sutaupysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimo reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereiki-sumaišyti su dabar garsinamu Certificate taupymo skyriumi)

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime

JOHN FAKEL, Sr., Prezidentas

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M.—8:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M.—4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M.—8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M.—8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M.—12:30 P.M.

- order checks. No service charge to members.
- 12 U. S. Postal Stamp Machine Service.
13. We sell Travelers Checks.
14. Save-by-mail Kits
15. Notary Public Service
16. Two large Free Parking Lots
17. Free Theatre tickets two Satur-days each month for your chil-dren and mothers.
18. Christmas party with gifts to College Bonus Members.

teatras A V A N T - G A R D E

BALETO MOKYKLOS TEATRE
2515 West 69th Street

1967 m. gegužės mėn. 6 dieną, šeštadienį, 7:30 val. vakaro
1967 m. gegužės mėn. 7 dieną, sekmadienį, 7:00 val. vakaro

Antoine De Saint - Exupery — "MAŽASIS PRINCAS"

Jean - Claude Van Italle — "AMERIKA HURRAH"

Lawrence Ferlinghetti — "BE PROTESTO"

Muzika: D. Lapinskas
Choreografija: G. Parokaitė - Giedraitienė
Režisūra: D. Lapinskas, A. Giedraitis
Aktorai: L. Barauskas, R. Stravinskaitė
ir V. Demereckis
Sokėjai: B. Borodaitė, V. Kripiuskaitė, R. Zappia

BILIETAI GAUNAMI MARGINIUOSE

TAUTINĖ AR UNIVERSALI DAINA?

PETRAS MELNIKAS

Daina, sukurta bet kurios tautos ar etniškos grupės muzikaliųjų žmonių, yra daugiau ar mažiau universalu, dažnai išei-
nanti toli už vienos kurios tau-
tos ribų. Dainų įtaka veržėsi,
kaip nesulaikoma banga, per
žmogaus sukurtas kliūtis: miestų,
valstybių ir kontinentų ri-
bas. Genialios dainos populiaru-
mas yra visos žmonijos turtas,
ir todėl nenuostabu, kad jos
veržimosi į mažų ar nedraugiš-
kai nusiteikusių tautų erdves
dažnai yra neįmanoma sustabdyti.

Tas pats fenomenas galima
pastebėti ir kalbų universalume,
kuris ne visuomet buvo suriš-
tas vien tik su politine jėga.
Graikų ir lotynų kalbos dar ir
šiandien yra vartojamos, o jų
geras žinojimas nėra nutautėji-
mo ženklas. Senoji prancūzų
(provansališka), renesansinė ita-
lų ir ispanų imperijos (16-17
šm.) kalbos savo laiku buvo do-
minuojančios. Prancūzų ir vo-
kiečių (filosofinė) kalbos do-
minavo iki pastarojo karo, o po
jau triumpfuojančių angli-
kų.

Dainų ir kalbų plitimas yra
surištas ir su kitu "magnetiz-
mo" fenomenu — dominuojan-
čių kultūros centrų miestuose
randamomis grupėmis ten nuo-
lat gyvenančių užsieniečių.

Mūsų mažos tautos rūpestis
šia "didžiųjų staby" dominaci-
ja yra suprantamas. Jaučiamas
natūralus pasipiktinimas, ne-
kantrumas ir nuolatinis pasidi-
žnavimas savais mūsų laimė-
jimais:

"Pakankamai jau esame savo
bažnyčiose prisigiedoję lenkiškų
ir kitokių svetimų melodijų. Ta-
čiau... yra pavojus prisiimti ir
kitokių giedojimą..., kuris bus vi-
sai bedvasiai internacionalinis,
mums pakištas modernumo pre-
tekstu" (K. Br. "Draugas" 1966
m., nr. 218/37).

O štai ir pesimistiškos V. Či-
žiūno mintys ("Varpas" nr. 6,
1965). "Pasyvus tautinis savi-
tumas beveik visada yra pa-
smerktas sunykti kitų tautinių
kultūrų naudai, ypač tam tikro-
se veržlių kultūrų kryžkelėse".

Bažnyčia randa mums padra-
sinimo žodį: "Po pastarojo Vi-
suotinio susirinkimo prasidėjęs
jos modernėjimas nereikia ven-
gimo to, kas kiekvienai tautai
yra specifiskai sava" (K. Br.
"Draugas" 1966 m., nr. 218 /
37).

Kaip atsirado muzikoj šis
tautinės problemos galvosūkis?
Iki 19 šm. muzika buvo univer-
salė, ir austro Mozarto tautybė
neturėjo jokios svarbos.

Atrodo, kad kartu su okupu-
tų tautinių grupių revoliucijom
prieš didžiąsias imperijas (19-
20 šm.) muzika pergyveno taipgi
savotišką revoliuciją. Ji sten-
gėsi atsikratyti nuo praeities
varžtų — modernėti. Trys nau-
jos srovės — neoklasikai (I.
Stravinskis), netonalistai (A.
Schonbergas) ir nepriklauso-
mieji (Bartokas) — mėgino iš
pagrindų pakeisti melodiją, har-
moniją, ritmą ir tonališkumą.
Gimė nauja stilizacija, impresi-
ja, dodekafoninė 12 tonų tech-
nika ir net muzikinis primiti-
vizmas. Šis pastarasis (primiti-
vizmas) automatiškai privedė
prie liaudies muzikos. Kas pri-
mitivieškesnio galėtų būti, jei ne
paprasčiausias, kartais net vulga-
ri liaudies daina.

Taip tarp 1925—1940 m. kom-
pozitoriai užsiedė tautiniais
motyvais: Bartokas (Vengri-
joj), De Falla (Ispanijoj), Wi-
lliams (Anglijoj), Martinu (Če-
koslovakijoj), Malipiero (Itali-
joj), Chavez (Brazilijoj), Villa-
lobos (Meksikoj) ir Coplandas
(JAV). Lietuvoj paminėtinas
Karnavičius ir Klova. Dabar šis
užsiedimas kiek išblėso, ir tik
naujos Afrikos ir Azijos vals-
tybės pradėjo vėl domėtis tau-
tiniais muzikos motyvais.

kas yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Štai įvairūs įtakų pavyzdžiai.
Mes žinome, kad muzikos
(bažnytinės ar pasaulietiškos)
šaltinis ir tiltas tarp šių dienų
ir seniausios muzikos yra griga-
linė daina (kodifikuota popie-
žiaus Grigaliaus VII amž.). Ta-
čiau ir šios muzikos autoriai
nėliko be įtakos. Grigalinė gies-
mė yra kilusi iš Rytų. Melodija,
kad ir kiek romėniškai pakeis-
ta, turi sinagogos giedojimų pa-
matų. Kaip ir tų laikų krikš-
čioniškoj bazilikoj yra jaučia-
ma pagoniškojo romėnų pasta-
to įtaka (kolonos, frizai, mo-
zaikos), taip ir grigaliniam dai-
navime sutinkami tų laikų pa-
goniškų melodijų fragmentai.
Taigi, bažnytinė giesmė negimė
pati iš savęs, bet savo pagrin-
duose turi jai visai priešingos
ideologijos pasaulio įtaką.

XII šm. jos giedojimas perė-
mė dramatišką stadiją (kuni-
gas skaito evangeliją, kitas tuo
tarpu gieda, o minia įsiterpia
choru), davė impulsą pirmam
operom, kurios tačiau vaizda-
vo jau ne sakralines temas, bet
meilės ar komiškas situacijas
(pvz. "Jeu De La Feuille" pa-
rašyta trubadūro A. De La Ha-
lle). Tai jau bažnytinė įtaka pa-
sauliui.

Prancūzų trubadūrai, kurių
poezijos ištakos siekia lotynų
kalbos šaknis, savo muzikai
ėmė pavyzdį dar ir iš Ispanijos
arabų ir iš kontaktų su Rytų
pasauliu Kryžiaus karų laikais.
Čia įtaka yra paimta net iš
mirtingų savo priešių. Trubadū-
rai tačiau tapo taip populiarūs,
kad net Italijoj jų dainos for-
ma buvo kuriama ne italų, bet
trubadūrų provansališka kalba
(matyt, geriau skambėjo).
Vokietijoj trubadūrų įtakoj
atsiranda minesingeriai, o meis-
tersingerių korporacijų kūryba
vėliau yra padariusi įtakos net
Wagneriui.

Iš vėlesnių laikų štai dar ke-
letas mūsų taip vengiamų "įta-
kų". Schuberto "Ave Maria"
žodžiai yra paimti iš anglo W.
Scott "Lady of the Lake", kai
savo ruožtu Bacho piano preliu-
das buvo Gounod pritaikytas
prie jo "Ave Maria". Anglas H.
Bishop yra davęs amerikiečių
nėję Vokietijoj, Anglijoj ir Skan-
dinavijoj liaudies daina yra to-
leruojama tik dėl jos gilių šak-
nų pačioje tautoje. Amerikoj
jos yra importuotos ir daugu-
mą vietos sąlygų pakeistos.
Originalūs yra negrų "spiritu-
als", bet afrikietiško kilimo:
kaubojų ir pietiečių "hillbilly"
dainos turi anglų įtakos. Ame-
rika skolinasi iš kreolių, pran-
cūzų, ispanų, Skandinavijos ir
Rytų, viską suvirškindama sa-
vaip.

Grįžtant prie mūsų spaudoj
pastebimų rūpesčių ir pasipik-
tinimų įvairių svetimų įtaka
mūsų dainai, kyla klausimas:

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Štai įvairūs įtakų pavyzdžiai.
Mes žinome, kad muzikos
(bažnytinės ar pasaulietiškos)
šaltinis ir tiltas tarp šių dienų
ir seniausios muzikos yra griga-
linė daina (kodifikuota popie-
žiaus Grigaliaus VII amž.). Ta-
čiau ir šios muzikos autoriai
nėliko be įtakos. Grigalinė gies-
mė yra kilusi iš Rytų. Melodija,
kad ir kiek romėniškai pakeis-
ta, turi sinagogos giedojimų pa-
matų. Kaip ir tų laikų krikš-
čioniškoj bazilikoj yra jaučia-
ma pagoniškojo romėnų pasta-
to įtaka (kolonos, frizai, mo-
zaikos), taip ir grigaliniam dai-
navime sutinkami tų laikų pa-
goniškų melodijų fragmentai.
Taigi, bažnytinė giesmė negimė
pati iš savęs, bet savo pagrin-
duose turi jai visai priešingos
ideologijos pasaulio įtaką.

XII šm. jos giedojimas perė-
mė dramatišką stadiją (kuni-
gas skaito evangeliją, kitas tuo
tarpu gieda, o minia įsiterpia
choru), davė impulsą pirmam
operom, kurios tačiau vaizda-
vo jau ne sakralines temas, bet
meilės ar komiškas situacijas
(pvz. "Jeu De La Feuille" pa-
rašyta trubadūro A. De La Ha-
lle). Tai jau bažnytinė įtaka pa-
sauliui.

Prancūzų trubadūrai, kurių
poezijos ištakos siekia lotynų
kalbos šaknis, savo muzikai
ėmė pavyzdį dar ir iš Ispanijos
arabų ir iš kontaktų su Rytų
pasauliu Kryžiaus karų laikais.
Čia įtaka yra paimta net iš
mirtingų savo priešių. Trubadū-
rai tačiau tapo taip populiarūs,
kad net Italijoj jų dainos for-
ma buvo kuriama ne italų, bet
trubadūrų provansališka kalba
(matyt, geriau skambėjo).
Vokietijoj trubadūrų įtakoj
atsiranda minesingeriai, o meis-
tersingerių korporacijų kūryba
vėliau yra padariusi įtakos net
Wagneriui.

Iš vėlesnių laikų štai dar ke-
letas mūsų taip vengiamų "įta-
kų". Schuberto "Ave Maria"
žodžiai yra paimti iš anglo W.
Scott "Lady of the Lake", kai
savo ruožtu Bacho piano preliu-
das buvo Gounod pritaikytas
prie jo "Ave Maria". Anglas H.
Bishop yra davęs amerikiečių
nėję Vokietijoj, Anglijoj ir Skan-
dinavijoj liaudies daina yra to-
leruojama tik dėl jos gilių šak-
nų pačioje tautoje. Amerikoj
jos yra importuotos ir daugu-
mą vietos sąlygų pakeistos.
Originalūs yra negrų "spiritu-
als", bet afrikietiško kilimo:
kaubojų ir pietiečių "hillbilly"
dainos turi anglų įtakos. Ame-
rika skolinasi iš kreolių, pran-
cūzų, ispanų, Skandinavijos ir
Rytų, viską suvirškindama sa-
vaip.

Grįžtant prie mūsų spaudoj
pastebimų rūpesčių ir pasipik-
tinimų įvairių svetimų įtaka
mūsų dainai, kyla klausimas:

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Štai įvairūs įtakų pavyzdžiai.
Mes žinome, kad muzikos
(bažnytinės ar pasaulietiškos)
šaltinis ir tiltas tarp šių dienų
ir seniausios muzikos yra griga-
linė daina (kodifikuota popie-
žiaus Grigaliaus VII amž.). Ta-
čiau ir šios muzikos autoriai
nėliko be įtakos. Grigalinė gies-
mė yra kilusi iš Rytų. Melodija,
kad ir kiek romėniškai pakeis-
ta, turi sinagogos giedojimų pa-
matų. Kaip ir tų laikų krikš-
čioniškoj bazilikoj yra jaučia-
ma pagoniškojo romėnų pasta-
to įtaka (kolonos, frizai, mo-
zaikos), taip ir grigaliniam dai-
navime sutinkami tų laikų pa-
goniškų melodijų fragmentai.
Taigi, bažnytinė giesmė negimė
pati iš savęs, bet savo pagrin-
duose turi jai visai priešingos
ideologijos pasaulio įtaką.

XII šm. jos giedojimas perė-
mė dramatišką stadiją (kuni-
gas skaito evangeliją, kitas tuo
tarpu gieda, o minia įsiterpia
choru), davė impulsą pirmam
operom, kurios tačiau vaizda-
vo jau ne sakralines temas, bet
meilės ar komiškas situacijas
(pvz. "Jeu De La Feuille" pa-
rašyta trubadūro A. De La Ha-
lle). Tai jau bažnytinė įtaka pa-
sauliui.

Prancūzų trubadūrai, kurių
poezijos ištakos siekia lotynų
kalbos šaknis, savo muzikai
ėmė pavyzdį dar ir iš Ispanijos
arabų ir iš kontaktų su Rytų
pasauliu Kryžiaus karų laikais.
Čia įtaka yra paimta net iš
mirtingų savo priešių. Trubadū-
rai tačiau tapo taip populiarūs,
kad net Italijoj jų dainos for-
ma buvo kuriama ne italų, bet
trubadūrų provansališka kalba
(matyt, geriau skambėjo).
Vokietijoj trubadūrų įtakoj
atsiranda minesingeriai, o meis-
tersingerių korporacijų kūryba
vėliau yra padariusi įtakos net
Wagneriui.

Iš vėlesnių laikų štai dar ke-
letas mūsų taip vengiamų "įta-
kų". Schuberto "Ave Maria"
žodžiai yra paimti iš anglo W.
Scott "Lady of the Lake", kai
savo ruožtu Bacho piano preliu-
das buvo Gounod pritaikytas
prie jo "Ave Maria". Anglas H.
Bishop yra davęs amerikiečių
nėję Vokietijoj, Anglijoj ir Skan-
dinavijoj liaudies daina yra to-
leruojama tik dėl jos gilių šak-
nų pačioje tautoje. Amerikoj
jos yra importuotos ir daugu-
mą vietos sąlygų pakeistos.
Originalūs yra negrų "spiritu-
als", bet afrikietiško kilimo:
kaubojų ir pietiečių "hillbilly"
dainos turi anglų įtakos. Ame-
rika skolinasi iš kreolių, pran-
cūzų, ispanų, Skandinavijos ir
Rytų, viską suvirškindama sa-
vaip.

Grįžtant prie mūsų spaudoj
pastebimų rūpesčių ir pasipik-
tinimų įvairių svetimų įtaka
mūsų dainai, kyla klausimas:

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Štai įvairūs įtakų pavyzdžiai.
Mes žinome, kad muzikos
(bažnytinės ar pasaulietiškos)
šaltinis ir tiltas tarp šių dienų
ir seniausios muzikos yra griga-
linė daina (kodifikuota popie-
žiaus Grigaliaus VII amž.). Ta-
čiau ir šios muzikos autoriai
nėliko be įtakos. Grigalinė gies-
mė yra kilusi iš Rytų. Melodija,
kad ir kiek romėniškai pakeis-
ta, turi sinagogos giedojimų pa-
matų. Kaip ir tų laikų krikš-
čioniškoj bazilikoj yra jaučia-
ma pagoniškojo romėnų pasta-
to įtaka (kolonos, frizai, mo-
zaikos), taip ir grigaliniam dai-
navime sutinkami tų laikų pa-
goniškų melodijų fragmentai.
Taigi, bažnytinė giesmė negimė
pati iš savęs, bet savo pagrin-
duose turi jai visai priešingos
ideologijos pasaulio įtaką.

XII šm. jos giedojimas perė-
mė dramatišką stadiją (kuni-
gas skaito evangeliją, kitas tuo
tarpu gieda, o minia įsiterpia
choru), davė impulsą pirmam
operom, kurios tačiau vaizda-
vo jau ne sakralines temas, bet
meilės ar komiškas situacijas
(pvz. "Jeu De La Feuille" pa-
rašyta trubadūro A. De La Ha-
lle). Tai jau bažnytinė įtaka pa-
sauliui.

Prancūzų trubadūrai, kurių
poezijos ištakos siekia lotynų
kalbos šaknis, savo muzikai
ėmė pavyzdį dar ir iš Ispanijos
arabų ir iš kontaktų su Rytų
pasauliu Kryžiaus karų laikais.
Čia įtaka yra paimta net iš
mirtingų savo priešių. Trubadū-
rai tačiau tapo taip populiarūs,
kad net Italijoj jų dainos for-
ma buvo kuriama ne italų, bet
trubadūrų provansališka kalba
(matyt, geriau skambėjo).
Vokietijoj trubadūrų įtakoj
atsiranda minesingeriai, o meis-
tersingerių korporacijų kūryba
vėliau yra padariusi įtakos net
Wagneriui.

Iš vėlesnių laikų štai dar ke-
letas mūsų taip vengiamų "įta-
kų". Schuberto "Ave Maria"
žodžiai yra paimti iš anglo W.
Scott "Lady of the Lake", kai
savo ruožtu Bacho piano preliu-
das buvo Gounod pritaikytas
prie jo "Ave Maria". Anglas H.
Bishop yra davęs amerikiečių
nėję Vokietijoj, Anglijoj ir Skan-
dinavijoj liaudies daina yra to-
leruojama tik dėl jos gilių šak-
nų pačioje tautoje. Amerikoj
jos yra importuotos ir daugu-
mą vietos sąlygų pakeistos.
Originalūs yra negrų "spiritu-
als", bet afrikietiško kilimo:
kaubojų ir pietiečių "hillbilly"
dainos turi anglų įtakos. Ame-
rika skolinasi iš kreolių, pran-
cūzų, ispanų, Skandinavijos ir
Rytų, viską suvirškindama sa-
vaip.

Grįžtant prie mūsų spaudoj
pastebimų rūpesčių ir pasipik-
tinimų įvairių svetimų įtaka
mūsų dainai, kyla klausimas:

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar yra įtaka ir kas yra "visai
švarus" — be jokios įtakos?

Ar

Kultūrinė Kronika

• Vyskupo P. P. Būčio "Atsiminimų" II dalis (Darbo baruose) jau atspausdinta "Draugo" spaustuveje, šiuo metu įrašoma rišioje ir netrukus pasirodys knygų rinkoje. Atsiminimų išleido Lietuviškos knygų klubas. Juos surašė prof. Z. Ivinskis, redagavo J. Vaišnoras, MTC. Antroji "Atsiminimų" dalis yra 284 psl. Knyga suksistys į šias dalis: Mano pasttoracinio darbo apžvalga, Mokytavimas, profesoriavimas, Spaudos darbas, Visuomeninė veikla, Dvidešimt metų vyskupu, Mano veikla marijonuose, Bendras sintetinis pūvis per visą mano gyvenimą. Baigminiam priedų skyriuje dar skaitome atsiminimus apie vyskupo Valančiaus tarną, apie iškilmes Petrapilyje 1904 metais ir apie Didįjį Vilniaus seimą. Gale duodama vysk. P. P. Būčio raštų bibliografija nuo 1891 iki 1966 metų, o taipgi asmenvardžių ir vietovardžių rodyklė.

• Didelis pianisto Antano Smetonos pasisekimas Anglijoje. Iš Londono praneša: "Pianisto Antano Smetonos pirmas viešas pasirodymas Londone balandžio 18 d. praėjo su nepaprastu pasisekimu. Wigmore koncertinėje salėje, kur mūsų jaunas pianistas grojo, retai kada esti tiek publikos, kiek susirinko jo koncertan. Įvairiautė auditorija buvo tiesiog sužavėta pianisto rečitaliu. Įžymiausi anglų dienraščiai, kaip "Times" ir "Daily Telegraph" labai šiltais žodžiais atsiliepė apie lietuvių pianistą ir aukštai įvertino jo klaviatūros techniką.

— Kiekvienam dalyke, kurį grojo Antanas Smetona vakar vakarą Wigmore Hall, spindėjo didingumas, — rašė "Daily Telegraph" meno kritikas. — Šis lietuvis pianistas, debiutuojęs Londone, pagavo publikos dėmesį ne tik tuo, kad jis grojo puikius kūrinius, bet ypač tuo lengvumu, koku jis tuos kūrinius atliko". (E.)

• Stp. Zoharsko "Manyland Books" leidyklos knygos recenzuojamos Vakarų Vokietijoje. Ten leidžiamas ir pasaulyje plačiai skaitomas žurnalas "Central Europe Journal" š. m. kovo mėnesio numeryje išdėjo ilgą recenziją "Manyland Books" išleistos dr. J. Savojo knygos "The War Against God in Lithuania".

• Mokinių dailės darbų paroda Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Jau kuris laikas muziejuje veikiančių meno klasių mokinių darbų paroda čia buvo surengta balandžio 30 d. Ją aplankė 250 žmonių. Premijas laimėjo: Bonnie Basic, Sue Yuska, Frank Bičiūnas. Garbės pažymėjimus gavo: Ann Marie Przewoznik, Laura Toll ir Tom Yuska. Vyresniųjų grupėje premijos laimėtoja buvo Mrs. Pearl Margolis.

Muziejaus meno klasėse dėsio du jauni mūšy dailininkai: Alvydas Bičiūnas ir Juozas Mikelėvičius. Apie šias Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus meno klases platesnių informacijų teikia ir mokinius registruoja Mrs. Anna Carlson, VI 7-2441 kasdien tarp 1 val. popiet ir 4 val. 30 min.

GIMTOJI KALBA

BENDRINĖS KALBOS LAIKRAŠTIS

"Gimtosios Kalbos" viršelis

"Ateitis" naujo numerio viršelis

ateitis

1967

Midland Savings

MES MOKAME **5 1/4 %** ANT 1-NU METU CERTIFIKATU

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$15,000 apdrausta Federalės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas

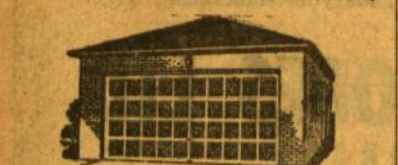
4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpaustyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai ir metalo apdėti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginiai 7-7253 59

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMIŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272

Apkainaviną ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.

Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

St. Balzekas su muziejaus meno klases lankančių mokinių parodos jūry kom'sija. Iš kairės į dešinę: dail. Zita Sodeikienė, St. Balzekas, Giedrė Žumbakienė ir Valentinas Ramonis.

NAUJI LEIDINIAI

• **GIMTOJI KALBA, 1967 m., sausis - kovas, nr. I (35).** Tai keturis kartus metuose išeinantis bendrinės kalbos laikraštis, leidžiamas JAV LB Kultūros fondo. Redaguoja L. Dambriūnas, 4314 4th St., Brentwood, Md. 20722. Metinė prenumerata \$2.00. Administracijos adresas: "Gimtoji Kalba", 5348 S. Talman Ave., Chicago, Ill. 60632.

Šiame numeryje pradedamas spausdinti (bus dar tęsiniai kituose sąsiuvinuose) L. Dambriūno straipsnis "Būdvardžių su galūnėmis -iškas ir -inis reikšmė ir vartoseną". Ne vienas ir ne kartą šių galūnių maišatyje tikrai pasiklystame, tad viso reikalo problemos išaiškinimas šiuo kartu bus labai naudingas. K. Grinda baigia nuodugnai parašytą ir šaltiniais bei faktais paremtą straipsnį "Lietuvių kalba Lietuvoje bolševikmečiu". Įdomi klausimų ir atsakymų kėrtelė ir kt.

• **ATEITIS, 1967 m., kovo mėn., nr. 3.** Tai jau trečiasis numeris iš Rytinio pakraščio. Vedamuoju šį kartą duodamas labai prasmingas vysk. Prano Brazio straipsnis "Vasario šešioliktosios parastėje". Aplamai, visose žurnalo medžiagoje jaučiama stipri srovė prieš dvasinį ir tautinį išgėlimą ir prieš beatodairinį prisitaikymą prie visko, kas tik pakeliui sutinkama. Dalis žurnalo puslapių, atrodė, lyg ir nužengė nuo ankstesnių savo akademių aukštybių, tačiau žingsnis bus pateisinamas, jei tie puslapiai patrauks ir jaunesniojo skaitytojo akį. Techniškas žurnalo su tvarkymas gana patrauklus. Redaguoja redakcinė kolegija.

• **SKAUTŲ AIDAS, 1967 m., kovo mėn., nr. 3.** Lietuvių skautų ir skautių laikraštis, einas jau nuo 1923 metų. Kruopščiai ir skoningai redaguojamas bei iliustruojamas nuotraukomis ir piešiniais. Be grynai praktiškų skautiškos veiklos temų, duodama ir šiaip kiekvienam jaunui įdomių bendrojo išsilavinimo straipsnių. Sakysim, ir šiame numeryje rašoma apie Kristijoną Donelaitį, kaip lietuvių ir kunigą, pateikiami įdomūs "Gamtosakos užrašai" ir kita. Adresas: "Skautų Aidas", P. O. Box 222, Thompson, Conn. 06277. Metinė prenumerata \$4.

• **EGLUTĖ, 1967 m., balandžio mėn., nr. 4.** Tai vienintelis laisvajame pasaulyje lietuvių vaikų laikraštėlis, gražiai redakcijos tvarkomas ir spausdinamas net keliomis spalvomis. Daug eilėraščių, pasakų, galvosūkių ir visko, ką tik vaikai mėgsta skaityti ir žiūrėti. Visiems tėvams yra tautinė pareiga savo vaikams šį laikraštėlį užsakyti. Metinė prenumerata tik \$4.00. Adresas: "Eglutė", Immaculate

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Grihauskas, Executive Secretary

4 3/4 % ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5 % ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid Quarterly or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 7-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed

Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

LIETUVISKA VALGYKLA. GRAŽIAUSIAS LIETUVISKAS RESTORANAS, KURIAME GAMINAMI LIETUVISKI VALGIAI.

Atdara — nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT
6918 So. Western Ave. — GR 6-9758
JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas **4 3/4 %** išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PASKOLOS perkant namus daromos ilgoms terminams ir prieinamais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

Conception Convent, Putnam, Conn. 06260.

TAIKOS ŽIDINYS

Italijos universitetų 8000 studentų dalyvavo dvyliktoje tikėjimo eisenoje, kurią suorganizavo Pro Civitate Christiana sąjūdžio centras Asyžuje. Tūkstančiai katalikų studentų susirinko Asyžuje į Šv. Pranciškaus baziliką, Florencijoje į Santa Maria de Fiore katedrą ir Romoje Maria Maggiore bazilikoje

malda ir meditacijai, kurios tenos Marijos šventovė gi Romos ma buvo — Kurkime taikos židinius! Po naktinės vyko į Šv. Petro aikštę, kur sušnė. Sakramento adoracijos giedojo Credo — Tikėjimo išpašyžiaus ir Florencijos studentų žinimą ir gavo Šv. Tėvo apaštai maldinga eiseną vyko į Sietalšakį palaiminimą.

Lietuviškas Restoranas — METROPOLIS
6536 C. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. — TEL. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su geras patiekalais, kaip šašlykas, šnielis ir kt. didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškoj jaukioj nuotaikoj galėsite praleisti laiką, skaniai pavalgyti ir atsigalvinti.

Atdaras kasdien nuo 11 val. ryto iki vėlamos. Pirmadienį uždaryta. Visi prašomi atsilankyti.

Savininkai PETRAS IR ANTONINA KAUSAI

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų modernių maldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmą, ir ketvir. 9—9 val., antr. treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmda. atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

Automobilio nelaimės atveju skambinkite
(In case of accident, call)
COUNTRY AUTO REBUILDERS
GR 6-7777 24 hour towing service

Karosijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai

FRONT WHEEL ALIGNMENT — WHEEL BALANCING
BODY AND FENDER WORK
PAINTING, MECHANICAL REPAIR

2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629
Savininkas — MIKAS CESAS

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 3/4 % Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. \$1 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMAID ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS. DAR SUSPESIME PAGAMINTI PAVASARIO SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis ka'nomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, "boucle's" ir "fiberglass".

PIRSITE NEBRANGIAI IR GAUSITE DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylosn, taffeta, aksomo, ANGLIŠKŲ MEDŽIAGŲ palams ir kostiumams siuntimui artimesiems į Lietuvą ir tolimajį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737
Atdara kasdien ir sekmd. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmąd. uždaryta.

Nemokama vieta mašinoms pasistatyti už kampo į šiaurę Jefferson Street — Chernin's aikštėje.

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

Antanas Petrikonis
Iš parodos Čiurlionio galerijoje, Chicago

Posūkis A. Petrikonio tapyboje

Kiekvienas kūrybingas menininkas vienu ar kitu būdu savąjį Aš išreiškia tapyboje, grafikoje, skulptūroje. Nėra lengvas kelias ką nors naujo išrasti, kai praityje rikiuojasi šimtai nemirtingųjų kūrėjų. Šimtai, gal net tūkstančiai bando savo laimę, deja, tik retai kam pavyksta. Daugelis nuėina užmarštin, išlieka tikrai nemirtingieji.

Tapytojas Antanas Petrikonis pasirinko gana vingiuotą kelią į savo laimėjimus. Tie keliai kartais jį nuveda net į klystkelius, tačiau dailininkas iš jų jų pasimoko.

Gana būdinga tai, kad Petrikonis bemaž vienu laikotarpiu kuria ir ekspresionistinėje ir impresionistinėje ir pagaliau abstraktinėje kryptyje. Dažnas kūrėjas to vengia, pradėjęs kurti vieną laikotarpį, pasilieka jame ilgėliau.

Ankstyvesniuose A. Petrikonio kūriniuose nesunku buvo pastebėti tam tikro tapinių perbaltinimo. Vyravo šalti, melsvai violetiniai tonai.

Naujausiuose darbuose, atrodė, dailininkas bus atspalaidavęs nuo šaltųjų gamų ir perėjęs į šiltesnes. Šiuose naujuose užsimojimuose A. Petrikonis jaučiasi drąsesnis, daugiau pasitikįs savimi, kompozicijos neblogai suvestos į vieną visumą, spalviniai sprendimai įdomūs,

Antanas Petrikonis
Iš parodos Čiurlionio galerijoje, Chicago

Žibunto Mikšio paroda Toronte

Toronto Akademikų draugija, vadovaujama energingų vadovų — inž. E. Čuplinsko (pirmininko) ir sociologės S. Butkevičienės (sekretorės), pastarajame (1966—67 metų) veiklos sezono buvo ypač veikli. Iškviesta daug įvairių sričių specialistų — intelektualų iš JAV-bių ir iš Kanados, kurie skaitė visą eilę puikiai paruoštų paskaitų. Sezone užbaigai ir pertraukai iki rudens draugijos vadovai balandžio 29 dieną Prisikėlimo parapijos patalpose suruošė vašingtoniečio dr. Antano Sužiedėlio paskaitą "Psichologinis žvilgsnis į žmogaus susikaupimą ties pačiu savimi" ir atidarė paryžiečio mūšiško dail. Žibunto Mikšio grafikos parodą.

Cia staptelėjame ties grafikos darbų paroda, kuri tęsis dvi savaites laiko, iki gegužės 11 d. Parodą atidarė Akademikų draugijos pirm. inž. E. Čuplinskas, paprašydamas ta proga žodį tarti ir Mikšio darbų charakterį apibūdinti dail. Telesforą Valių, kuris savam žodyje pirmiausia išreiškė apgailestavimą, kad grafikas Žibuntas Mikšys negali dalyvauti čia — parodos atidaryme dėl tolimo kelio iš Paryžiaus Torontan. Ši paroda esanti suruošta jo draugų rūpesčiu.

Žibuntas Mikšys esąs dar jaunas kūrėjas, gimęs Lietuvoje — Kaune, 1923 m. Grafiką studijavęs 1946—1949 metais Nuernbergo ir Stuttgarto meno akademijose. Pastarojoje jo mokytojas buvęs garsusis akademijos profesorius Baumeisteris, kuris jaunam grafikui Ž. Mikšui įdiegęs dailininkišką skonį, atsargumą, kruopštumą, tikslumą ir estetikos pajautimą. Jo kūryboje nėra uždegto impulso, jis užslopintas, didžią dalį kūrybinių idėjų paliekant savo širdy ir jo darbų žiūrovo sprendimų valioj.

Anot dail. T. Valiaus, kiek-

Ž. Mikšys

Dail. Žibunto Mikšio autografas ir piešinys parodos katalogo viršelyje.

vienas Ž. Mikšio darbelis — atliekamas su didele meile ir akcentuota ramybe, gal tik jo linoleumo darbuose esama daugiau uždegančios ekspresijos.

Atspausťoj grafiko Ž. Mikšio darbų programoj vario raiziniai vadinamj ofortais. Apie ofortus smulkiau paaikšino dail. T. Valius, Vario raizinių techniką išvystęs Rembrantas ir dabartiniu metu labai daug dailininkų tą kūrybos rūšį ir būdą sėkmingai kultivuoja. Nepriklausomoj Lietuvoj tačiau tas kūrybos būdas mažai buvęs naudojamas. Vienintelis oforto praktikuojas Lietuvoj anuomet buvęs dail. T. Kulakauskas.

Ir šioj parodoj grafiko Ž. Mikšio ofortai labai kruopščiai sukurti ir pavyzdinčiai techniškai atspausťti.

Toronte atidarytoj parodoj dail. Ž. Mikšio darbų išstatyta gana daug — net 74, tai ofortai, linoleumo raiziniai, ex-librisai etc. Dauguma darbų savo apimtimi labai mažyčiai, todėl, nors užpildytos jais visos keturios salės sienos, jokio perkrovimo nesijaučia.

Grafikas Ž. Mikšys savo parodas jau yra turėjęs Paryžiuje, New Yorke, Chicagoje, o dabar — Toronte. Kritikai apie jo darbus yra atsiliėpę šiltai ir gana palankiai.

Pr. Alšėnas

Dail. Antanas Petrikonis

MOVING
SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto lėdimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

MOVING
perkausto baldus iš arti ir toli
A. BENIULIS
Chicago, Ill. 60632. Tel. RE 7-7083

TELEVIZIJAS:
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnavimą vietoj \$3. už dirbtuvės darbą \$10.00 ir dalyv. Pastatiraukite apie naujas.
J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ugų metų patyrimas
Apdraustas perkaustymas
WA 5-9209 Chicago, Illinois

Namų Pirkimas Pardavimas
INCOME TAX
KATILIUS REAL ESTATE
2456 W. 69th St. RE 7-8399

RELIGINIO ATGIMIMO KELIU

Vatikano suvažiavimas pažadino daugelio iniciatyvą teikti jėgas naujam religiniam atgimimui. Tai ryškų ir naujų knygų lentynose. Pvz. tik kovo mėnesį išėjo iš spaudos John M. McGoe, S.F.M., veikalas "The Uncertain Sound" (išleido Bruce Publ. Co., Milwaukee, 225 psl., \$4.95). Autorius pats šio veikalo tikslą nusako, kad tai konstatyvus kriticismas labai degančiame reikale. Tas reikalas tai ieškojimas naujų kelių visuotinam religiniam atgimimui per pribrendusias Bažnyčios institucijų reformas. Autorius kanadietis, kunigas, iki įsigalėjant komunizmui darbavęs Kinijoje, taigi turi platų patyrimą.

Savo patyrimą jis pagilinęs dar anketa, kuri buvo išsiuntinėta kunigams į daugelį centrinių punktų JAV-se. Jis skatina ryžtingai imtis reikiamų priemonių, primindamas, kad ir krikščionybės skilimas gal ir nebūtų įvykęs, jeigu laiku būtų buvę parodyta būtina iniciatyva, pravedant pribrendusias reformas.

Autorius primena, su kokiomis didelėmis viltimis pasaulis šiandien žiūri į religiją, o mes

gi negalime žmonių apvilti. Visų pirma pabrėžiama kunigo pareiga daugiau kreipti dėmesį į tuos, kurie jo reikalingi, o ne į tuos, su kuriais bendravimas būtų vien malonumas. Parapijų sąrangą siūlo taip keisti, įtraukiant ir pasauliečius, kad kunigas būtų daugiau ganytojas, o ne administratorius. Autorius brangina celibatą, tačiau pripažįsta ir galimybes reikiamų dispensų.

Apskritai šiame veikle autorius iškelia daug drąsių, tarpais gana radikalių, bet daugeliu

atvejų naudingų minčių apie kunigų paruošimą, seminarijų tvarkymą, susižinojimą tarp klero ir tarp pasauliečių, administracijos reformas, parapijos darbą, teisyno pertvarkymą, liturgiją, katalikiškąjį auklėjimą, užsienio misijas, sąžinės laisvę ir kitką.

Ypač šis veikalas bus naudingas Bažnyčios vadovybėje esantiems asmenims. Gal ne viską jie čia ras priimtina, bet daug kas bus labai persvarstyta. Veikalas sukurtas su meile Bažnyčiai, bet ir su drąsiu ryžtu pažangioms reformoms.

J. Pr.

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOKPLYČIOS

2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 - 6
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108 - 09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Trys Moderniškos Koplyčios:

4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7 - 1741 - 2

4330 - 34 South California Avenue
Telefonas LA 3 - 0440 ir LA 3 - 9852

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausios gėlių vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 West 63rd STREET
Telef. PProspect 8-0833 PProspect 8-0834

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEdarcrest 3 - 6335

Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W 69th STREET Tel. REpublic 7-121
2814 W 23rd PLACE Tel. TReinina 7-667

PETRAS BIELIONAS
348 S CALIFORNIA AVE Tel. LAfayette 3-357

ANTANAS M. PHILLIPS
307 S. LITUANICA AVE Tel. YArds 7-340

POVILAS J. RIDIKAS
354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
6821 S MICHIGAN AVE Tel. COmmadore 4-222

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1189

VASAITIS — BUTKUS
1446 S 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD OAKLAWN ILL. TEL. 636-2320

EXPO 67 PASAI					
Nusipirkite su nuolaida Expo 67 pasus Montrealio Lietuvių Kredito Unijoje "Lite". Pingus siųsti Kanados doleriais pridėdant 50 ct. persiuntimo išlaidoms.					
Rašykite: "Litas", 1465 De Seve St., Montreal 20, Quebec, Canada					
Pasų rūšis	Suaugusiems	Jaunimui 13-22 m.	Valkams 2-13 m.		
7 dienų	9.00	12.00	4.50	6.00	
1 dienos	2.20	2.50	1.10	1.25	
Bonai	4.65	7.00	2.90	4.00	
Bonai + 2 d. pasai	8.00	12.00	3.80	5.25	

EXPO 67 NAKVYNĖS
Montrealio centre, moderniškaime name, išnuomojami atskiri kambariai padidinti ar savitėmis pradedant gegužės mėnesiui. Informacija siunčiama nemokamai.
Rašyti: P. O. Box 41, Station "S", Montreal 20, Quebec, Canada

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETOS
\$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS
TALPA — 350 SEDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436 - 4622.

Atdars sekmda iki ketvirta. 6 v. ryto iki 1 v. ryto, penktad ir šeštadieniai iki 5 valandos ryto.

SPYGLIAI IR DYGLIAI

Red. Dr. S. ALIŪNAS

Gegužis, darbai ir šūkiai

Kaip kryžstėm,
Vėl naują namelį igiję
Ir spiaudom į seno
Namelio lubas.

Be abejo, be rinkiminių nuotykių ir pažadų ir po neišrinktinio krintimosi yra ir kitų svarbių darbų. Vienas jų — tai pavasariniai darbai, tačiau, jei nenori, gali ir nieko apie savo namus nedirbinėti, vis gąsdindamas kaimynus, kad šis rajonas niekam tikęs ir kelsiesi į geresnį. Gi apie šūkius kalbant, tai reikia mokėti sušukti reikšmingai, kada reikia. Jei jau kur nors kas nepatiko, jei manai, kad jis eina to krašto linkui, iš kurio šių laikų šventoji Svetlana atbėgo, tai šūktelk, kad jis jau burlioko bendradarbis. Jeig jau tavo kūrinių išpeikė, šūktelk, kad nieko nesupranta, jei jau tavo darbą pakritikavo, šūktelk, kad jis yra visuomeninių darbų gėrovėjas, jei kas tavo įstaigai ar partijai bando tarti kokį patariamąjį žodelį, tai riktelk, kad jie yra visi antiveiksminiai.

Taigi, gegužis pilnas užsimonimų, per rinkimus šitaip vargšus vauojęs, turi dabar ir paglostyti. Bolševikai irgi mėgsta planus, ten, taip sakant, nesvarbu gegužės pirmoji ar nepirmoji, vis tiek viskas remiasi planais ir pažadais. Visi turi pažadėti, nes kitaip nieko neišeitų. Komunistinė „Šluota“ kartą rašė, kad net ir ratai turi pasižadėti. Esą:

„Kad ašis negautų
Griežto papeikimo,
Paskutiniai ratai
Tarės,
Kol užkimo,
Ir vežimui davė
Žodį:
Per metus
Būtinai pavyti
Priekinius ratus“.

Taigi, bijodami papeikimo, nebalsojime už tuos, kurie nieko nežadėjo. Jeigu jau ratai pažadą ratų pavyti, tai ką ten apie žmogų, kuris pažadams ir tik tegimės. Tas, kuris griausmingai nekalba ir nežada kovoti, tas nuo lietuviškumo jau yra nukryps. Žinoma, šiais laikais sunku lietuviui išbūti, kada net ir didžiausias lietuvis patriotas nenori liūti, o nori tik dolerių. Yra, žinoma, ir geresnių, optimizmą keliančių pavyzdžių, nes A. Landsbergio „Meilės mokyklos“ Bangžuvėnas net silkę Amerikoj stengiasi vynioti į lietuvišką laikraštį. Be to, „ikia visuomet prisiminti ir praėti, kad nenutoltume nuo savo žemės. Ant Gustaitis, rašydamas posmus Pulgiui Andriūšiui, pastebėjo, kad turime būtinai prisiminti tuos senus ir dabartinius žygius:

Kaip lūpos padangei
Mūs raudą kartoję,
Maldavo apsaugot
Nuo priešų kairių,
Kaip gerėm išmėlę
Gėrybė artojo
Ir rodėm per sumą
Narsumą karių.
Kaip klaupėm ant kelių,
Apverkę vergiją,
Skarotą lūšnele,
Rugelių gubas,

Štai kas kaip priima savo mintyse ir širdyse koncertą.

Dėdė Samas komunistiniam šuniui primynęs uodegą nori į dantis mesti bombinį kaulą, bet komunistinė mokyklų gerai užsirekomendavęs dr. King protestuoja, nes jei išmuš komunistiniam šuniui dantis, kaip tas šuo begalės įkasti Amerikai į koją.

DIALOGAS SPORTINĖS LIETUVYBĖS REIKALAIS

„Tėviškės Žiburiuose“ nr. 13 J. Šoliūnas rašo taip:

„Lietuvių Bendruomenė turi rūpintis sporto salių, o ne vien archyvų statymu. Tik beatodairinis rūpinimasis mūsų sportuojančių jaunimo gali ji sulaukyti nuo pasitraukimo iš lietuvių visuomenės“.

O kitoj to paties puslapio skiltyje Pranas Mackevičius rašo šitaip:

„Ilgainiui jau mes įsitikinome „vien tik krepšiniu“ politika (jeigu iš viso kada ją turėjome) nebuvo vaisinga, nes nemanome, kad didelis mūsų nuopel-“

Blogas ženklas, jei naktį gatvėse sutinki velnią arba vieną, vyro nelydimą moterį. Arabų priežodis.

— Naujos „Akėčios“ kai ką ne tik akėja, bet ir drapakuoja. Į Spyglius yra įdedama iš jų paimtų, mažamečių išradin- gumui paryškinti, nuotraukų.

Ar galėtumėt užplombuoti šio danties, kad negaučiau lūpti.

J. Sv.

PASLAPTYS, KAIP PRATURTĖTI

Norintiems praturtėti čia atdengsime jau mirusio milijonieriaus laikraštiniuko E. W. Scripps paslaptis iš jo knygos „Memoirs“. Skliausteliuose trumpi komentarai yra mūsų.

1. Niekad nevykdyk šiandien, ką gali atidėti rytdienai. Yra tiek daug būtinai šiandien atlikti dalykų, į kuriuos reikia nukreipti dėmesio. Ir visai nevertėtų pradėti su daugeliu dalykų, kurie nebūtinai šiandien atlikti. (Čia glūdi didelė paslaptis. Dažnai eikvojamas brangus laikas, sprendžiant klausimus, kurie atidėti patys išsprendžia.)

2. Niekad nedaryk pats, ką kiti tavo vietoje gali atlikti. Juo daugiau dalykų kiti už tave atlieka, tuo turėsi ir daugiau laiko ir energijos atlikti tuos dalykus, kurie už tave negali būti atlikti.

3. Daug geriau išmokėti nei gauti algą.

4. Visuomet pirk; niekad neparduok. Taip darydamas tik kartą rizikuosi, o ne du, ir per pusę sumažinsi klaidos galimumus.

5. Visą gali atlikti, jei tikrai to nori. (Ši visiems žinoma filosofija jau dažnai buvo minytojų išreikšta nuo senovės išminčiaus Plutarcho laikų iki mūsų laikų modernaus Peale, tačiau praktiškai ne visai taip išeina, ką gali paliudyti net ir neįgyvėlis, santuopą sustiprinimui varęs tris šiftus.)

Jeigu mūsų lituanistai kalbininkai ir kiti „rašų žinovai“ būtų irgi atlyginami taip, kaip kaminų statytojai ar kranų taisytojai, tai jie būtų milijonieriai.

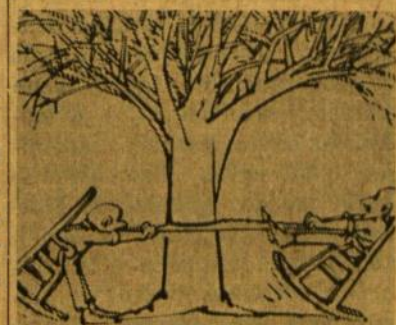
Č. Grincevičius
(iš vieno pranešimo Bendruomenės susirinkime)

Skurdi lietuvių keiksmažodinė kultūra

Juozas Strolia „Naujienose“ balandžio 15 d. rašo, kad Prancūzų karo misija lankėsi Lietuvoje, ieškodama keiksmažodžių, ir, išskyrus žaltį ar rūpužę, nerado tautinės keiksmažodžių kultūros, nes esą: „Visą kolekciją prakilnių mūsų keiksmažodžių, užsibaigiančių motinos „pagerbimu“ jie aiškiai pripažino rusams, o Kauno senamiesčio žuvų rinkos moterų keiksmažodžių žodynas su protarpiais naudojama sijos, tarytum iškilmingų vėlavų, aukštyn pakėlimu — kad sustiprintų tariamojo žodžio reikšmę — aiškiai bylojo apie su Jogailos vedybomis į Lietuvą atkeltą lenkų kultūrą“.

SEN. PERCY IR LIETUVIAI

Washingtonė naujai išrinktas Illinois senatorius Percy nepriėmė lietuvių delegacijos, o tikriausiai todėl, kad jis buvo labai šiltai sutiktas Dainų šventės metu dešimtatūkstantinės lietuvių publikos. Kadangi jis tada dar nebuvo išrinktas, o tik kandidatas, ir lietuviai jam plojo, net nematydami ten oficialaus Chicago mero atstovo, tai Percy į lietuvius pažiūrėjo kaip į labai negudrius, su kuriais jis, dabar jau išrinktas, nebenori todėl turėti jokių reikalų.

Štai, kaip darbai gali pasitarnauti tinginio supamoji kėdė.

Nuoširdi autokritika

Br. Raila, ne kartą autoriams kietoką rankelę pabraukęs prieš kuodelį, apie kritikus reikalavimus ir tobulumus kalbėdamas, prisimena ir save, nuoširdžiai tardamas apie savo „Lau- mių juostą“ ir paguosdamas pakukuotuosius taip: „...deja, aš vis dėlto vargiai galėčiau daugiau tikėtis, kad mano juosta perleis- dus per anų mastų mašiną, dar pasiliktų nors keli sveikieji siūlai“.

STIPENDIJA UZ MOČIUTES LIETUVISKUMĄ

Jau kelinti metai ALRK Moterų sąjunga skelbia, jog duosianti kolegijon stojantiems stipendijas. Sąlyga: kad stipendiatas močiutė mokėtų lietuviškai ir būtų veikli sąjungos narė. Stipendininko lietuviškumas, atrodo, mažiau reikšmingas, negu močiutės.

APIE POLITIKĄ

Tik pradžė Chicagoj politinė rinkiminė banga, vieni džiaugiasi išrinkti ir turės galimybės papildyti savo biudžetus, tuo tarpu kiti nusiminę skaičiuos vėjais paleistų pinigų sumas.

Užmirškim rinkimus ir politiką, nes spyglininkų politika yra kiek kitokia. Spygliai pagelbsti artimam, ištisies pagalbos ranką paklydusiam, apgina užpultąjį, išmuštą iš vėžių atstato į vėžes, o pakilusį į padanges gražina į žemę. Purvelį mėgstantiems nebesiekia, primena, kad žmogus kilęs iš dulkių, dulkelę, parodo, kad ir pas jį patį dulkių netrūksta. Kas pamiršta savo vardą ir slepiasi po svetimu skvernu, primena jo krikšto metrikus.

Reikia pasidžiaugti, kad per eilę metų Spyglių politika daugelį grąžino į realybę, daugelį atstatė į vėžes, išblaškė iš mirazų ir sutaupe daugeliui popierio ir rašalo. Daugelis užmiršusiųjų pradėjo pastebėti, kad ir jie tokie pat klystantieji ir

DR. S. ALIŪNAS

GEGUŽĖS PIRMOJI

Nebedainuosiu varge, vargeli, — šiandien gegužės diena pirmoji, Leninas savo ožio barzdele, Esą, ant viso vargo užklojo.

Sako, nebėra žemėj bedarbių, Kcmuną šauniai lupa ir gena, Kolchozo vyrai partijos garbei, Mėždami mėšlą, viršija planą.

Staliną nešėm į laisvės rytą, Paskui Chruščiovą užsisodinom, O kai Nikita tik nusirito, Tai užsikorė vėl Kosigynas.

Nebedainuosim, oi, varge, varge, šiandien gegužės diena pirmoji, Kada Brežnevas tave apžėgia Ir į komunos aukštumas joja.

Guodžiantis nekrologo įvadas

Vincas Pilypas „Naujienose“ bal. 17 d., pradėdamas rašyti apie vieną mirusį, padarė šitokią įvadą, toli gražu nelabai graudžiai nuteikiantį:

„Scottville, Mich., atšventęs savo 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, išsipagiriųjęs, ir su Mariute apie rytojaus reikalus pasitaręs, priėjau išvados, kad reikia ir apie iškeliauvusius kelis žodžius pasakyti.

Mes galime, kaip tie gaidžiai, savo mėšlyne pagiedoti ir savo straipsnius paskaityti, bet iškeliauvusieji nei kalbėti, nei skaityti negali. Mirusius gerbiu ir noriu kelis žodžius parašyti. Man primena, kad rašyčiau ir apie naujai užgimusius, ypač to prašo motinos, bet mano protas sako, kad naujai užgimusieji patys apie save galės pasirašyti“.

Karvės, deivės ir moterys

R. Raslavičienė „Drauge“ balandžio 26 d. savo kėlonės įspūdžius rašo, kad vienoj vietoj Kaire yra statulėlių, kur karvės galva vaizduoja malonumų deivę. Taigi, jei deivę vaizduoja karvė, tai mūsų moterys, nebūdamos deivės, neturėtų pykti pavadinamos tuo šauniu žalmargės vardu.

TARYBINĖ TAUTOSAKA

„Šluota“ paskelbė šios naujosios tautosakos:

— Iš parduotuvės išėjo revizoriai. Tuoju susirinkęs žmonės, ir vėl pradėsime prekiauti.

— Galų gale pasibaigė posėdis. Dabar konkrečiai pakalbėkim apie reikalus.

— Bazės vedėjas tikrai nesa- vanaudis, ir pats vagia, ir kitiems leidžia.

SPYGLININKAI RAŠO

— Geros valios tautietis atsiuntė raštą, kuriame moko, kaip reikia rašyti. Esą mes turime gražinti lietuvių kalbą ir turim rašyti:

Diskutuotoje, ture but disku- suoje.

Uraganas, atrodo kaip Rusų Ragana, bet ture butie ne ura- ganas, bet vinvejas, vejas kuris viniojasi iš debesų audros.

Ekranas ture butie ekronas. Respublika ture butie Republika.

Daug pavardžių ture but nukapotos, kad neskambėtų čiūtės.

LIETUVAIČIŲ MADOS IR GROŽIS

M. Šnarienė „Naujienose“ apie tai šitaip dėsto: „Kad ma- da neatstovauja grožio, daug šnekėti nė nereikėtų. Užtenka tik pasidairyti gatvėje ar pabu- voti kokiame pažmony — ir kiek vienas tuo įsitikins. Pvz. dabar labai madingi trumpi moterų sijonai. Tačiau, jei „miniskirt“ savininkės keliai atsikišę, smaili ar kamuoti — niekas šitokių reginių nesizavės. Taip pat la- bai madingos siauros vyryų, ypač jaunimo, kelnės. Kai jos užtemptos ant kreivokų, per plonų ar per daug storų kojų — vargu kas ir tokiu apsisaitysmu grožės. Tas pats ir su šukuosena. Jei mergina žemo ūgio, smulkutė, o kuodas nedarniai išsikišęs, aukštas ir plačiai išpūstas — ji atrodo, lyg plaktukas ir kūjis ant koto“.

Pavyzdingas taupymas

Lietuviai televizijos valandė- lė J. Kazanauskas ne tik mus visus ragina taupyti, bet ir pats taupo, jau visas pusmetis sė- dėdamas išmušto lango šešė- lyje.

— Arabų kraštuose nauja pa- ra prasideda, kai teka saulė, kai žmogaus akis atskiria baltą avi- nuo juodos.

„Darbininkas“, 1967. IV. 25.

Be abejo lengvai galima šiais lai- kais sutaupti penkecių, tik ne- aišku, ką už juos galima nusi- pirkti.

ar čiuciūtės, kaip Pukelavičiūtė, ture but Pukelaite“.

— Tadas Dūdėlė atsiuntė ei- lėraštį, kuriame sako, kad prieš I-ji Pasaulinį karą dainavom: Trauk bėrut, trauk greičiau, Poną einant pamačiau.

Jis ir vėl mane rūgos, Neišvaręs nė vagos.

Po I-jo Pasaulinio karo Lie- tuvoji:

Trauk bėrut, trauk greičiau, Antai, ašotį pamačiau,

Ten bestovis prie tvoros, Gal jame dar yr giros.

Po II-jo Pasaulinio karo Chi- cagoji:

Trauk forde, trauk greičiau, Štai, tenai jau pamačiau,

Kur Alvudas po dangum, Gira girdo ir medum.

— Tėvelis skundžiasi: „Pra-ėjo gavėnia gana liūdnei. Nei pasninkų, nei susikauptimo. Žmonai, žinoma, didelis paleng- vinimas: parneši stieka, drus- ka apibarstei, užmetei ant ža- rijų kelioms minutėms ir ant stalo.

Kas kita būdavo anksčiau penktadieniais arba gavėnjoj. Ant stalo marinuota silkutė, ži- noma, pora stiklų. (Ne dau- giau, pagal „Sveikatos sky- riaus parėdymą). Po to eina kugelis, blynai. Prie šių pasni- kinių valgių tinka pora bonku- čių alaus. Ir taip pasninkinius pietus sukiręs slenk televizio- riaus pavačyti. O kas dabar — vis stiekas, net graudu“.

Pro kompartijos įvestą biurokratiją Lietuvoje sunku prasimušti be butelio ar rublio pavidalo granatos, nes kitaip žūsi begalinuose suolų ir valdininkų miškuose.